DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **10 str.** | Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w poł. Rękopisów Redakcja nie zwraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza. Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11 | Konto czekowe P. K. O. Nr 160-315. Tel. Redakcji dzienny 402, nocny 211. Telefon Administracji 286 | Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21 telef. 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejnerowo, Gdańska 4, tel. 64,—Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18,—Inowrocław, ul. Mar. Piłsudskiego 4a, tel. 302.

Rok IV. Toruń, czwartek 5 maja 1932 Nr. 103

„Święć się majowa jutrzenko"

Rocznica wiekopomnej konstytucji 3 maja — w kraju i zagranicą

Warszawa, 4. 5. (PAT.). Wczoraj w całej Polsce **uroczyście obchodzono dzień święta 3-go Maja.**

W stolicy wszystkie domy udekorowano chorągwiami o barwach narodowych. Od wczesnego rana na ulicach miasta gromadziły się tłumy publiczności, witając oddziały wojskowe, policji i organizacyj P. W., zdążające na plac rewji. O godz. 9 w świątyniach wszystkich wyznań rozpoczęły się **nabożeństwa.** W katedrze św. Jana ks. kardynał Kakowski w asyście księży biskupów polowego Galla i Szlagowskiego oraz duchowieństwa kapituły warszawskiej odprawił uroczystą Mszę św. Na nabożeństwie obecni byli: **p. Prezydent Rzplitej** w otoczeniu członków domu cywilnego i wojskowego, rząd z p. prezesem Rady Ministrów **Prystorem** na czele, posłowie i senatorowie, generalicja i wyżsi wojskowi, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz delegacje organizacyj społecznych ze sztandarami.

W chwili, gdy w katedrze odbywała się Msza św., na Placu Marszałka Piłsudskiego zgrupowały się **oddziały wojskowe wszystkich rodzajów broni**, oddziały policji i organizacyj P. W., przygotowując się do rewji i ustawiając w siedmiu rzutach frontem do grobu Nieznanego Żołnierza. Obok pomnika księcia Józefa Poniatowskiego ustawiono trybunę dla przedstawicieli rządu, Sejmu, Senatu, dyplomacji i t. d. O godz. 10,30 dowódca O. K. I generał **Jarnuszkiewicz** w towarzystwie szefa sztabu ppułk. dypl. Winiarskiego i komendanta miasta pułk. Strzemieńskiego dokonał przy dźwiękach marsza generalskiego przeglądu ustawionych na placu rewji oddziałów. Po skończonej Mszy św. w katedrze św. Jana poczęli przybywać na plac Marszałka Piłsudskiego członkowie rządu z p. prezesem Rady Ministrów Prystorem na czele, marszałek Senatu Raczkiewicz, wicemarszałkowie Sejmu **Car i Polakiewicz**, prezes N. I. K. **dr. Krzemieński**, posłowie i senatorowie z prezesem BBWR. posłem **Sławkiem**, podsekretarze stanu, członkowie korpusu dyplomatycznego, generalicja z wiceministrem spraw wojsk. generałem **Składkowskim** i szefem sztabu głównego generałem **Gąsiorowskim**, szef kancelarji cywilnej p. Prezydenta Rzplitej **dr. Hełczyński**, szef gabinetu wojsk. pułk. **Głogowski**, attache wojskowi państw zagranicznych, przedstawiciele duchowieństwa i t. d. Chodniki, okalające plac zaległy tłumy publiczności. O godz. 11 przybył na plac rewji **przedstawiciel p. Marszałka Piłsudskiego inspektor armji generał Osiński**, witany hymnem narodowym.

Defilada rozpoczęła się o godz. 11,20 przelotem eskadry samolotów. W chwilę potem rozpoczęła się **defilada oddziałów**, ustawionych na placu rewji, którą prowadził generał Jarnuszkiewicz. Defilada trwała około godzinę. Świetna postawa wszystkich oddziałów, biorących udział w defiladzie, wywarła doskonałe wrażenie.

Berlin, 4. 5. (Pat). W dniu święta narodowego 3-go Maja odprawiona została w kościele Panny Marji w Berlinie uroczysta msza św., na której obecni byli poseł Rzplitej Polskiej dr. Wysocki w otoczeniu członków poselstwa, konsul Rzplitej Gawroński wraz z urzędnikami konsulatu oraz liczna kolonja polska. O godz. 1 popoł. poseł Wysocki przyjmował życzenia, składane na jego ręce przez przedstawicieli polskich organizacyj i miejscową kolonję.

Essen, 4. 5. (Pat). Z okazji święta narodowego odbyło się tu **uroczyste nabożeństwo**, w którem wziął udział polski konsulat z konsulem Rusieckim, na czele i przedstawiciele polonji w Westfalji nadreńskiej. W południe konsul Rusiecki przyjmował w gmachu konsulatu życzenia.

Monachjum, 4. 5. (Pat). Z okazji narodowego święta 3-go Maja **nuncjusz Vassalo di Torregrossa odprawił uroczyste nabożeństwo,** na którem obecny był korpus dyplomatyczny i konsularny oraz kolonja polska. W godzinach popołudniowych poseł Lisiewicz z małżonką przyjmował członków kolonji polskiej

Budapeszt, 4. 5. (Pat). **Związek węgierski przyjaciół Polski** zorganizował jak co roku **uroczysty obchód polskiego święta narodowego.** Odprawione zostało nabożeństwo, celebrowane przez **ks. biskupa Ciszarika.** Po nabożeństwie chór studentów odśpiewał hym polski i węgierski.

Sydney, 4 5. (Pat). **Kilka radjostacyj australijskich uczciło polskie święto narodowe,** poświęcając część programu Polsce oraz podając wzmianki o rocznicy Konstytucji 3-go Maja

Dąb Waszyngtona w Warszawie

symbolem pamięci Polaków o świetlanej postaci I. Prezydenta Stanów

Warszawa, 4. 5. (PAT.). W dniu wczorajszym z okazji **200-tnej rocznicy urodzin Jerzego Waszyngtona** odbyła się w parku im. Paderewskiego **uroczystość zasadzenia Dębu Waszyngtona**, a następnie nadania nowej ulicy przy parku nazwy **Aleji Jerzego Waszyngtona.**

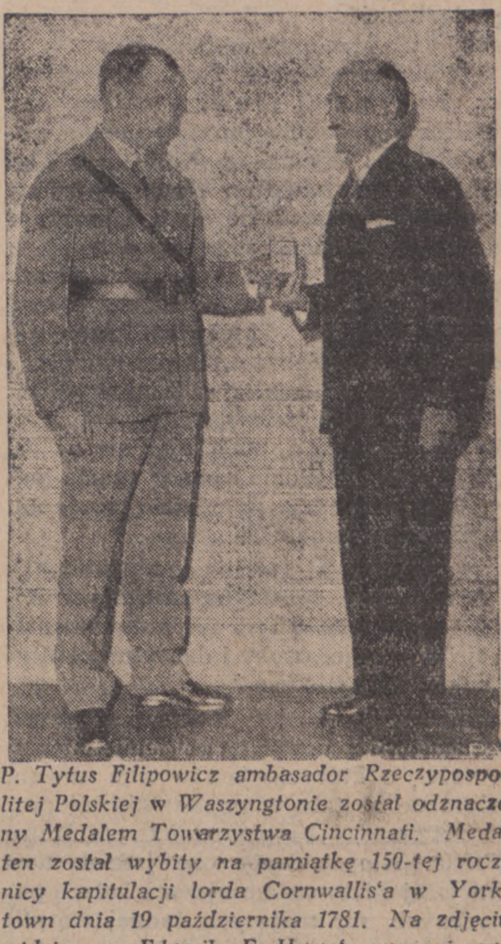
W uroczystości wzięli udział p. minister poczt i telegr. inż. **Boerner**, członkowie ambasady Stanów Zjedn. w Warszawie z charge d'affaires **Flackiem**, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagr., władz komunalnych, członkowie Izby Handl. polsko-amerykańskiej i reprezentacja kolonji amerykańskiej w Polsce.

Przy głównej aleji parku wokół miejsca, gdzie miało nastąpić zasadzenie drzewa, powiewały flagi amerykańskie i polskie, umieszczone na masztach. Tłumnie zgromadzona publiczność, pragnąca wziąć udział w dzisiejszym obchodzie otoczyła miejsce uroczystości. Pierwszy zabrał głos prezydent miasta Warszawy inż. **Słomiński**, który złożył hołd pamięci wielkiego patrjoty i bojownika o wolność Ameryki Jerzego Waszyngtona. Po odegraniu przez orkiestrę hymnu amerykańskiego i przemówieniu prezesa Izby polsko-amerykańskiej **Kotnowskiego**, przemówił charge d'affaires Stanów Zjedn. **Flack**, który wyraził głębokie uznanie i podziękowanie za dowód pamięci, złożony przez stolicę twórcy jego ojczyzny, Waszyngtonowi.

Po tem przemówieniu **prezydent miasta Słomiński dokonał symbolicznego aktu zasadzenia Dębu Waszyngtona** pierwszą łopatą ziemi, obsadzając drzewo.

Zkolei zebrani udali się **pod tablicę z nową nazwą ulicy Aleji Jerzego Waszyngtona**, po odsłonięciu której prezydent miasta objaśnił zebranym, że **ulica ta będzie przedłużeniem Aleji 3-go Maja** i będzie łączyła przedmieście Grochowskie z miastem.

Odznaczenie ambasadora R. P. w Waszyngtonie

P. Tytus Filipowicz ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Waszyngtonie został odznaczony Medalem Towarzystwa Cincinnati. Medal ten został wybity na pamiątkę 150-tej rocznicy kapitulacji lorda Cornwallis'a w Yorktown dnia 19 października 1781. Na zdjęciu widzimy p. Edgarda E. Hume'a wręczającego Medal p. ambasadorowi Filipowiczowi

Min. Zaleski wyjechał do Genewy i Paryża

Warszawa, 4. 5. (PAT.). Wczoraj o godz. 11,55 wyjechał do **Genewy** via **Paryż** p. minister **spraw zagran. August Zaleski.**

Dookoła skandalu gdańskiego

Wyjaśnienie hr. Graviny — Dementi „Daily Express"

Onegdaj Komisarz Generalny Rzplitej Polskiej **p. minister dr. Papee** z polecenia rządu polskiego wystosował do wysokiego komisarza Ligi Narodów hr. Graviny **pismo z prośbą o wyjaśnienie swego stanowiska co do depeszy, opublikowanej w angielskiem piśmie „Daily Expres".**

W odpowiedzi hr. Gravina przesłał wieczorem tego samego dnia komisarzowi generalnemu Rzplitej list następującej treści:

„Panie Ministrze! W odpowiedzi na list Pana z dn. 2 maja 1932 r. mam zaszczyt przesłać Mu niniejszy **odpis depeszy, którą dziś wysłałem do sekretarza generalnego w Genewie.** Dziś rano **zawezwałem Greenvala,** który **wyraził gotowość przesłania swemu dziennikowi wyjaśnień, które również wysłałem do Genewy.** Gdy wyraziłem mu całkowite **oburzenie moje z powodu sensacyjnej jego korespondencji,** Greenvald dodał, że **tekst niemiecki nie jest zgodny z oryginałem** i że nie otrzymał on ani od Wysokiego Komisarza, ani z jego biura informacyj, dotyczących działalności wysokiego komisarza. Raczy Pan, Panie Ministrze itd.

Depesza do sekretarjatu generalnego Ligi Narodów, dołączona do powyższego listu zawiera **tekst dementi,** oraz tekst depeszy dodatkowej, wysłanej przez Greenvala do „Daily Expres", w której **usiłuje on wyeliminować osobę Wysokiego Komisarza z wysłanych przez siebie enuncjacyj i wykazać, że wszystkie jego informacje pochodzą ze strony władz gdańskich.**

Zachwiana pozycja Brueninga

Przed reorganizacją rządu Rzeszy

Berlin, 4. 5. (PAT.). Prezydent **Hindenburg przyjął kanclerza Brueninga,** z którym odbył 1-godzinną konferencję.

W kołach politycznych łączą tę wizytę z wiadomością, jaka ukazała się o **zgłoszeniu dymisji przez ministra gospodarki prof. Warmbolda,** którego zastąpić ma obecny komisarz oszczędnościowy **dr. Goerdeler.** Wiadomość o ustąpieniu Warmbolda wywołała **szereg kombinacyj na temat zachwiania się pozycji Brueninga i oczekiwanie reorganizacji całego gabinetu Rzeszy.** M. in. mówią **o ustąpieniu generała Groenera** ze stanowiska ministra spraw wewn. Rzeszy. Mimo oficjalnego dementi komunikatu bawarskiej partji ludowej **o planach antyrządowych generała Schleichera i Hammersteina,** pogłoski te znajdują posłuch w kołach politycznych.

Mac Donald musi poddać się operacji oka

Londyn, 4 5. (Pat). Jak się dowiaduje korespondent PAT, **premjerowi Mac Donaldowi grozi ponowna operacja, tym razem prawego oka.** Dziś odbyła się w tej sprawie decydująca konsultacja. Gdyby operacja odbyć się miała w najbliższ. dniach, to Mac Donald natychmiast po operacji uda się na dłuższy wypoczynek i nie będzie mowy o tem, aby mógł podjąć ponownie rozmowy na tematy miedzynarodowe w Genewie wcześniej niż w pierwszych dniach czerwca.

Londyn, 4. 5. (Pat). Mac Donald podda się operacji prawego oka chorego na glaukomę we czwartek. Głównym motywem, dla którego Mac Donald zdecydował się na **natychmiastową operację jest chęć wyzdrowienia przed konferencją lozańską,** w której pragnie wziąć udział. Oczywiście premjer **musi zrzec się wyjazdu do Genewy.**

Ludendorf zrzeka się obywatelstwa honorowego Królewca

Królewiec, 4. 5. (Pat). **Generał Ludendorf zrzekł się obywatelstwa honorowego miasta Królewca.** Krążą tu pogłoski, że rezygnacja ta pozostaje w związku z przemówieniem kanclerza Brueninga, wygłoszonem w Królewcu, w którem kanclerz, mówiąc o odparciu inwazji rosyjskiej w Prusach Wschodnich w r. 1914 **podkreślił jedynie zasługi Hindenburga, nie wspominając wcale o roli Ludendorfa w bitwie pod Tanenbergiem.**

P. Gravina ma głos

Rzekomy polski „marsz na Gdańsk"

Dwa dzienniki londyńskie t. j. „Daily Telegraph" i „Daily Express" zamieściły sensacyjne wiadomości z Gdańska o rzekomym „zamiarze Polski zajęcia Wolnego Miasta w dniu 1-go maja", który nie został wprowadzony w czyn jedynie wskutek „interwencji Francji". Jakby dla ukoronowania tej prowokacyjnej „informacji" — depesza „Daily Express" mająca wszelkie cechy celowej inspiracji ze strony pewnych czynników gdańskich, opiera się na rzekomych danych, otrzymanych przez korespondenta tego pisma, Greenwalda, jakoby od Wysokiego Komisarza Ligi Narodów, markiza Graviny. W następstwie tego faktu p. Gravina zakomunikował Komisarzowi Generalnemu R. P. w Gdańsku, p. ministrowi Papee, iż polecił „energicznie zdementować" w prasie tę wiadomość — „o ile dotyczy ona jego osoby i jego rzekomego demarche".

Według wiadomości z oficjalnych źródeł, rząd polski nie przypuszcza, aby udzielenie podobnie fantastycznego wywiadu przez Wysokiego Komisarza Ligi Narodów było możliwe. Niemniej jednak rząd polski zwrócił się do p. Graviny o udzielenie wyjaśnień w tej sprawie.

W związku z tem Sekretarjat Generalny Ligi Narodów w Genewie ogłosił wczoraj wieczorem komunikat następującej treści: — „Sekretarjat otrzymał dziś od Wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku wiadomość telegraficzną, w której Wysoki Komisarz, powołując się na artykuł, ogłoszony dziś rano w prasie londyńskiej, oświadcza, iż udzielił prasie następującego dementi:

„Sekretarjat wysokiego komisarza dementuje w sposób najkategoryczniejszy ogłoszone w tym artykule informacje, dotyczące osoby i działalności Wysokiego Komisarza."

Należy zaznaczyć, że jeszcze przed ukazaniem się powyższego dementi, wiadomości, o których jest w nim mowa, ogłoszone zostały w popołudniowej prasie genewskiej za pośrednictwem Biura Wolffa. Nie znalazły one jednak najmniejszej wiary w tamtejszych kołach politycznych, nie mających żadnej wątpliwości, iż wspomniane wiadomości pochodzą ze źródeł niemieckich.

Przypatrzmy się jednak bliżej całej tej skandalicznej historji.

Według rzekomych rewelacyj markiza Graviny, Polska miała „zawładnąć" Gdańskiem od strony morza(!!). Polska flota wojenna miała mianowicie wypłynąć z Gdyni do Gdańska, a równocześnie i tam wojska polskie, stacjonowane w Grudziądzu, Tczewie i innych miastach pomorskich, miały wkroczyć na teren Wolnego Miasta(!). „Plan" ten miał w ostatniej chwili zostać... „udaremniony"(!), jakoby na skutek „ostrzeżenia Ligi Narodów", oraz „interwencji Francji"(!!).

Markiz Gravina oświadczyć miał korespondentowi „Daily Expres" wspomnianemu Greevallowi, że „Polacy stracili głowę"(!). Jeżeli bowiem polska flota wojenna wpłynie do Gdańska, to w 24 godziny później przybędzie tam już flota niemiecka...

Tyle suche fakty.

Trzeba zapamiętać, że „Daily Express" jest własnością lorda Beaverbrooka, który z Hitlerem pozostaje w pewnych „tajemniczych", a jednak niewątpliwie bliskich konszachtach. „Daily Herald" zaś — to organ Labour Party, gdzie nietylko II-ga Międzynarodówka, lecz i Moskwa ma niewątpliwie swoje silne jaczejki.

Insynuacje obu pism angielskich są dowodem bezprzykładnego wprost cynizmu i prowokacji pod adresem Rzeczypospolitej Polskiej. Fantastyczne rozporządzanie się polskiem wojskiem, polską flotą przez obce, napewno dobrze płatne agentury, jest absolutnie nie do zniesienia.

Ten stan rzeczy nie może pozostać bez należytej reakcji ze strony polskiej.

Odebranie obu wspomnianym pismom angielskim debitu w Polsce byłoby tu niewystarczającem zarządzeniem polskich czynników miarodajnych.

Natomiast winno być przeprowadzone natychmiastowe, ostre i bezwzględne śledztwo, skąd tego rodzaju paszkwile dostały się na łamy prasy angielskiej.

Śledztwem tem zaś — powinien się osobiście zająć nie kto inny, jak — pan markiz Gravina.

Chodzi tu bowiem także i o honor „bezstronnego" Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku.

Jest nie do pomyślenia, aby pan markiz Gravina mógł się zadowolić urzędowem dementi. Skoro wiadomościami pism angielskich istotnie tak b. jest „oburzony", jak to sam w swem dementi oświadczył, to winien on dołożyć wszelkich starań i użyć wszelkich środków, któremi dzięki swemu stanowisku w szerokim bardzo zakresie rozporządza, aby uniemożliwić na przyszłość nadużywanie swego nazwiska do prowokacyj antypolskich i do fabrykowania fałszowanych, cynicznych „wywiadów".

Polacy istotnie wedle rzekomych jego słów „straciliby głowę", gdyby tolerowali przejście do porządku dziennego nad tego rodzaju insynuacjami, jak te, o których mowa.

Energja pana markiza Graviny w jaknajszybszem i szczegółowem wyświetleniu tych fałszów da dopiero miarę wartości jego urzędowego dementi.

Polska opinja publiczna ma od tej chwili oczy utkwione w pana markiza i z najwyższem zainteresowaniem śledzić będzie przebieg podjętej przez niego akcji w celu wyjaśnienia całej tej sprawy.

Polska stoi twardo na gruncie poszanowania Traktatu Wersalskiego. I dlatego ani wojska polskie ani polskie okręty nie zajęły w dniu 1 maja Gdańska i nie zajmą go, póki traktat ten nie będzie przez kogokolwiek złamany.

A jeśli natomiast chodzi o „interwencję z Paryża", — to ta nie mogłaby Polsce w żadnym razie nigdy przeszkodzić w podjęciu czynnej obrony jej najświętszych praw.

To sobie zapamiętać winni wszyscy, którym zależy na utrzymaniu spokoju i pokoju.

Sprawa unji naddunajskiej

Ciekawy plan węgra Hantosa

Problem Unji naddunajskiej interesuje na dal opinję publiczną, zwłaszcza w krajach Europy centralnej.

Obecnie punkt ciężkości zainteresowaniem w sprawie Uuji naddunajskiej przesuwa się *do Genewy*, gdzie toczą się obrady ekspertów czterech mocarstw, celem omówienia spraw finansowych państw naddunajskich. Ostatnio znaczne zaciekawienie wywołał w Genewie plan węgierskiego polityka i ekonomisty *Hantosa*, który rozwija projekty gospodarczej i finansowej sanacji państw naddunajskich. Charakterystyczną cechą tego planu jest konieczność uwzględnienia przez Unję naddunajską *interesów Polski* w takim samym stopniu, jak Włoch i Niemiec. Opinja publiczna na Węgrzech podkreśla z naciskiem, iż Polska należy do grupy krajów, posiadających w basenie naddunajskim specjalne interesy gospodarcze.

Po wyborach francuskich

Lekkie przesunięcie sił politycznych na lewo

Charakterystyczną cechą walki wyborczej, jaka się rozegrała w dniu wczorajszym na całem terytorjum Francji, **była wielka ilość głosujących.** Liczba ściślejszych wyborów jest znaczna. W ten sposób dopiero w przyszłą niedzielę ustalony będzie definitywnie skład polityczny nowej izby. Dotychczasowe dane wskazuja na **PEWNE PRZESUNIECIE SIĘ NA LEWO.** Radykali nie doznali dotychczas żadnych strat, podczas gdy **centrum i prawica ma do zanotowania pewne niepowodzenie.** Przewidują, że ściślejsze wybory w niektórych okręgach zapewnią **partjom lewicowym jeszcze większe zyski.** T. zw. „szczyty partyjne" wyszły zwycięsko we wszystkich obozach. Wszyscv ministrowie, członkowie obecnego gabinetu, zostali ponownie wybrani, podobnie, jak i wybitni przywódcy partji radykalnej: **Herriot, Chautemps i Daladier; na skrajnej prawicy Louis Marin, na lewicy Painleve — przeszli przy pierwszem głosowaniu.**

Stronnictwa prawicowe z unją republikańsko - demokratyczną, czyli t. zw. grupa Marin'a, która w r. **1928 liczyła 98 wybranych posłów, przy pierwszem głosowaniu uzyskała obecnie zaledwie 70 mandatów.** Liczba wybranych wczoraj radykałów natomiast wynosi 66, socjalistów 40, wobec **16 radykałów i 14 socjalistów, wybranych w pierwszej turze w r. 1928.**

Statystyka dzisiejsza wykazuje **jeden mandat komunistyczny wobec 8 w r. 1928.** Wszystko będzie zależało od dalszej taktyki poszczególnych stronnictw oraz od **sojuszów wyborczych, których zawarcie zależy znowu od decyzyj politycznych,** jakie powezmą szefowie partyj w dniach najbliższych, tudzież od okoliczności osobistych i lokalnych. Główna uwaga skupia się dokoła pytania, **jak postąpią partje radykalne.**

Prasa francuska obszernie omawia wybory.

Według **„Le Quotidien"** już wczoraj dało się przewidzieć **drobnienie się silne prawego centrum.** Należy jednocześnie podkreślić **przyrost partyj lewicowych** oraz straty poniesione przez komunistów. Zadaniem dziennika, jest to wynik zrozumienia sytuacji kraju, walczącego obecnie z wielkiemi trudnościami.

„Republique" sądzi, że rezultaty pierwszego głosowania są więcej niż zadawalające. **Dyscyplina radykałów dokona reszty. W przyszłą niedzielę prawica zostanie zgnieciona i wreszcie będzie można skutecznie pracować dla sprawy pokoju(!).**

Zdaniem nacjonalistycznego dziennika **„L'Ami du Peuple"**, przyszła izba nie będzie się wybitnie różniła od poprzedniej. Będzie miała charakter **„unji narodowej"**, podobnie, jak wybrana w r. 1928 pod znakiem poincaryzmu. **Charakterystycznem, a jednocześnie pocieszającem zjawiskiem, jest porażka Paul Faure, jednego z przywódców partji socjalistycznej w Creuzot.** Unja narodowa jest teraz bardziej konieczna, niż kiedykolwiek — pisze „L'Ami du Peuple". **Porozumienie w obozie narodowym powinno obecnie nastąpić automatycznie i bez wahania.** Obowiązkiem niedawnych kandydatów jest ustępstwo wobec kandydatów, których sytuacja przedstawia się bardziej pomyślnie. Postępować inaczej, oznaczałoby prowadzić grę kartelu lewicowego, który nie zawaha się utworzyć bloku socjalistycznego przeciwko sferom nacjonalistycznym.

O partji radykalnej „L'Ami du Peuple" pisze: **Herriot przystąpi niebawem do dzieła ze zwykłą sobie złą wolą.** Będzie podkreślał, że partja jego stanowi oś przyszłej większości. **Wyciągnie zapewne rękę do socjalistów,** jak również do sfer umiarkowanych, ażeby otrzymać od jednych i od drugich pewne zyski. Większość, składająca się z ludzi, wybranych przy powtórnem głosowaniu zapomocą głosów socjalistów, będzie musiała prowadzić fatalną politykę i w rezultacie **„wartość franka spadnie do 1 sou, a nawet do zera".**

Niemiecka prasa pisze o wyborach co następuje:

„12 Uhr Blatt" wyraża opinję, że mimo pewnego przyrostu głosów stronnictw lewicowych **nie nastąpią żadne większe przesunięcia** w układzie sił nowej izby deputowanych.

„B. Z. am Mittag" uważa za pewne, że **rząd Tardieu będzie miał nadal za sobą wyraźną, choć nieco słabszą większość.** Dziennik podkreśla przytem znaczną **stratę mandatów jaką ponieśli autonomiści w Alzacji.**

„Frankfurter Zeitung" w korespondencji **z Warszawy** zaznacza m. in., że zagranica oczekuje wyników wyborów francuskich z większem napięciem, aniżeli sama Francja. **Po wyborach tych spodziewają się,** jak twierdzi dziennik, nie jakichś decydujących zmian, lecz tylko **odświeżenia atmosfery. Niemcy muszą pogodzić się z Francją taką, jaka jest ona istotnie.**

1 Maja minął na całym świecie spokojnie

Sandwicze z serem w Londynie i oficjalny „entuzjazm" w Moskwie

Tak zwany dzień dzień święta robotniczego 1. maja minął na całym świecie podobnie zresztą jak i w Polsce, spokojnie.

ANSTRJA. Z Wiednia donoszą: Święto 1 maja miało przebieg spokojny. Soc.-demokraci urządzili obchód przed gmachem ratusza, poczem ruszono przez Ringstrasse. Komuniści urządzili manifestację na pl. Wolności.

NIEMCY. Obchód 1. maja zorganizowany przez partję socjal - demokratyczną oraz komunistów miał przebieg spokojny. W południe odbył się w Lustgartenie **wiec partji socjal - demokratycznej, poprzedzony przemarszem organizacyj dzielnicowych z orkiestrami i sztandarami przez ulice miasta.** Bezpośrednio potem odbył się **wiec komunistyczny,** na którym przemawiał przywódca partji komunistycznej Thaelmann. — Przez cały dzień policja znajduje się w pogotowiu. alarmowem.

ANGLJA. Dzień 1. maja minął w Londynie **naogół spokojnie.** Między godz. 5-tą a 7-mą popołudniu odbyła się w Hyde Parku **wielka demonstracja komunistyczna, w której wzięło udział 20.000 demonstrantów,** przeważnie młodzieży i bezrobotnych. Demonstranci przeszli przez ulice Londynu w pochodach, niosąc **duże transparenty z napisami antypaństwowemi.**

Pewną inowacją demonstracji komunistycznej było ustawienie w Hyde Parku ruchomego bufetu, z **którego rozdzielano wśród demonstrantów sandwicze z serem i gorącą herbatą,** co przyciągało oczywiście bardzo liczny tłum. Bufet był urządzony **na koszt międzynarodowej organizacji pomocy robotniczej, której główna siedziba znajduje się w Moskwie.** Przy opuszczaniu Hyde Parku przez demonstrantów **doszło do kilkakrotnych starć z policją, która na koniach rozpraszała tłumy,** usiłujące zmienić kierunek pochodu bądź do ambasady **japońskiej, bądź do ambasady sowieckiej (?)** — Obie ambasady strzeżone były przez silne oddziały policyjne, **zwłaszcza ambasada japońska,** dokąd komuniści **usiłowali bez** skutecznie skierować wrogą demonstrację.

HISZPANJA. W kilku dzielnicach Madrytu oraz na przedmieściach doszło z okazji święta robotniczego wo zajść, tak iż musiała interwenjować policja. Jest kilku rannych. Aresztowano zgórą 100 osób. **W Kordobie** usiłowali manifestować komuniści, śpiewając międzynarodówkę. **Dano szereg strzałów do kościołów.** Akcja policji przywróciła spokój. Ogółem padło w **oKrdobie przeszło 300 strzałów.** Jedna osoba została zabita, 7 odniosło ciężkie rany, a nadto wiele osób zostało kontuzjowanych. Do zajść doszło również **w Bilbao.** Dotychczas niewiadomo, czy są ofiary w ludziach.

SOWIETY. Tass donosi: Już w przeddzień 1 maja **Moskwa przyjęła wygląd świąteczny.** Miasto było bogato dekorowane flagami i transparentami, w nocy zaś było iluminowane. O godz. 9 rano rozpoczęła się **rewja wojskowa.** Na trybunach przed **mauzoleum Lenina** zajęli miejsce członkowie rządu i korpus dyplomatyczny; na specjalnej trybunie zasiedli goście **tureccy z Ismetem Paszą na czele.** Zgromadzona na placu publiczność powitała owacyjnie gości tureckich. Po przemówieniu komisarza ludowego do spraw wojskowych i morskich **Woroszyłowa** i po uroczystej przysiędze, złożonej przez **młodych kombatantów armji czerwonej,** rozpoczęła się rewja, w której wzięły udział wszystkie rodzaje broni łącznie z wojskami **lotniczemi.** Po rewji wojskowej rozpoczęła się **defilada robotnicza.**

Rada wojenno -rewolucyjna wydala z okazji święta 1 maja odezwę do czerwonej armji, w której Woroszyłow wzywa żołnierzy do **szczególnej gotowości bojowej, gdyż na Dalekim Wschodzie już grają armaty, a w Europie** pod wpływem kryzysu **powstają , według brzmienia rozkazu, nowe bloki wojenne.;** Rozkaz zaznacza, że „Z. S. R. R. nie pozwoli na inwazję do swego terytorjum i że **„polityka pokoju nie oznacza rezygnacji z obrony".**

W rocznicę walki o Górny Śląsk

W dniu 2 maja b. r. upłynęła jedenasta rocznica III powstania śląskiego. Artykuł poniższy charakteryzuje ze ścisłością historyczną rolę czynników, działających w powstaniu śląskiem

Ilekroć wspomnienia powracają do ostatniego z powstań na ziemiach polskich — **powstania górnośląskiego,** nie zatrzymują się one, aż przy r. 1910-tym, kiedyto obywatel **Józef Piłsudski** postawił następującą prognozę dla swego narodu: **„...ani niepodległości kraju naszego, ani takich warunków, w których walka nasza z wynikiem mogłaby się odbywać na sposób zachodnioeuropejski, nikt nam nie podaruje, ani nikt za nas nie wywalczy“.** Możnaby powiedzieć, że dzieje Polski na przestrzeni ostatnich trzech dziesiątków lat wyrastają z walki i działań dwóch zasadniczych światopoglądów w łonie polskiego społeczeństwa. Pierwszego sformułowanego przez Piłsudskiego — i drugiego, reprezentowanego przez Nar. Demokrację, potępiającego walkę zbrojną jako sposób dążenia do niepodległości.

Jeśli chodzi o Górny Śląsk, o teren którego losy toczyły się drogą odrębną, niż niż innych ziem Rzeczypospolitej, — drogą naogół mało znaną społeczeństwu, — trzeba stwierdzić odrazu, że nie odbiega ani trochę od tego założenia ogólnego. **I tam starły się dwa zasadnicze światopoglądy polskie, i tam SZTANDAR ZWYCIĘSTWA BYŁ UTKANY Z KRWAWEJ OFIARY I BOHATERSTWA TEGO Z OBOZÓW IDEOLOGICZNYCH, KTÓRY WIERZYŁ W WYŁĄCZNĄ SKUTECZNOŚĆ WALKI, WALKI ZBROJNEJ, WALKI GŁOSZONEJ I PROWADZONEJ PRZEZ MARSZAŁKA.**

Niema nic bardziej bałamutnego nad legendę **o jakiejś niezwykłej roli Korfantego w dramacie górnośląskim,** nad próby czynienia zeń bohatera nieledwie na miarę Garibaldiego. Historja niewątpliwie z ironicznym uśmiechem przejdzie nad temi wysiłkami do treści istotnej epopei śląskiej. Nie czekając jej wyroku, możemy już dzisiaj spokojnie ustalić pewne fakty, nader wartościowe dla słusznej oceny tej epopei. Korfanty reprezentował bez reszty światopogląd narodowej demokracji, lub może raczej był produktem tego światopoglądu. Jakkolwiek **trzeba mu przyznać pewną dozę temperamentu o zabarwieniu bojowem,** — przyrodzony brak odwagi, a także i wszelkiego doświadczenia pod tym względem, kazały mu zawsze z największą energją bronić się przeciw wszelkiej myśli organizowania czynu zbrojnego. **Bojowość jego miała charakter czysto werbalny** — wyczerpywała się bez reszty w polemice, w walce parlamentarnej.

Korfanty bronił się zaciekle przeciw fruktyfikującej pod jego bokiem na Śląsku **ideologji czynu zbrojnego,** znaidującej realne firmy organizacyjne w Polskiej Organizacji Wojskowej G. Śl., ożywionej duchem Marszałka, wiarą starej P. O. W. i Legionów. Jest faktem, iż **czynił on przeliczne usiłowania w Warszawie i Bytomiu zniszczenia tej tajnej siły zbrojnej polskiej ludności górnośląskiej** w okresie przewlekłego procesu plebiscytowego, że stosował cały system środków uniemożliwienia jej rozwoju i złamania w niej ducha walki. Wierze w siłę polskiego społeczeństwa górnośląskiego przeciwstawił nadzieje na pozyskanie dla Polski znacznego odłamu społeczeństwa niemieckiego. Zgodnie z generalną linją taktyczną Nar. Demokracji **pokładał nadzieję w dyplomacji,** może nieco zbrutalizowanej, bo w przekupstwie — zdawało mu się, że kupuje Niemców. Rezultatem tej taktyki było, że **kiedy strona niemiecka postanowiła w dniu 3 maja, w dzień narodowego święta polskiego, przy pomocy stacjonowanej we Wrocławiu armji gen. Roeifera rozstrzygnąć orężnie losy Śląska, Korfanty stracił głowę i uciekł z Bytomia.**

Decyzja uprzedzenia ataku niemieckiego **przez ofensywne wystąpienie P. O. W. G. Śląska o 24 godziny wcześniej, zapadła poza nim.** Akcję rozwinęły siły, które zwalczał i których liczebności nie znał. Jeśli później, jako **figurant historyczny,** formalnie stanął na czele świetnie rozwijającego się powstania, niema w tem żadnej jego zasługi. Natomiast **niezbitym faktem jest, że wniósłszy do akcji nawskroś bojowej ducha oportunizmu i dyplomacji z pod ciemnej gwiazdy, pozbawił oddziały powstańcze znacznej części owoców i naraził je na niepotrzebne straty i przelew krwi.**

LOS G. ŚLĄSKA ROZSTRZYGNĘŁA WALKA, BOHATERSTWO P. O. W., DZIESIĄTKÓW TYSIĘCY WALCZĄCYCH W JEJ SZEREGACH ROBOTNIKÓW I MŁODZIEŻY, BOHATERSTWO ZBIOROWE LUDU ŚLĄSKIEGO.

Habdank.

Delegacja kombatantów włoskich
zwiedzi Pomorze, Toruń, Gdynię

W dniu 10. b. m. **przybywa do Polski na 10 dni delegacja ochotników** włoskich, złożona z wybitnych przedstawicieli świata politycznego i naukowego Włoch. Skład delegacji został ustalony osobiście przez premjera Mussoliniego. Przyjazd delegacji b. kombatantów włoskich jest **rewizytą w związku z pobytem we Włoszech delegacji Legjonistów Polskich w listopadzie r. ub.**

Delegacja ochotników włoskich przejeżdżać będzie przez następujące miejscowości 10-go maja — Zebrzydowice — Katowice — Dąbrowa Górnicza — Częstochowa; 10—12 maja — Warszawa i okolice; **13 maja — Toruń — skąd przejazd autami i zwiedzenie Pomorza; 14 maja — Gdynia;** od 15 do 18 maja — Kraków, Ojców, Olkusz, Wieliczka, Zakopane, Czorsztyn, Szczawnica, Tarnów, Mościce, Gumniska; 18 maja — Zebrzydowice.

Wobec tego, że delegacja polska przyjmowana była we Włoszech nadzwyczaj serdecznie i otaczana była podczas całego pobytu jaknajdalej idącą życzliwością i uprzejmością ze strony władz włoskich, niewątpimy, że i **społeczeństwo pomorskie serdecznie odniesie się do naszych gości, mocno akcentując polskość Pomorza.**

Szczegółowy program pobytu delegacji włoskiej na Pomorzu, która na naszym terenie będzie gościem Federacji Polsk. Zw. Obrońców Ojczyzny — zamieścimy niebawem.

Pomorskie łąki nadwiślańskie
chciała wygrać prasa wschodnio-pruska —
jako atut antypolski

W Nr. 94 „Weichsel Zeitung“, wychodzącym w Kwidzynie, ukazał się artykuł p. t. **„Polska na zrabowanej niemieckiej roli, stwarza sobie nowe źródła dochodu“,** w którym, jak zwykle, **w kłamliwy sposób atakuje się Polskę, która rzekomo odbiera swoim obywatelom, nadane im przez Niemcy łąki nadwiślańskie, położone w okolicach Opalenia w powiecie tczewskim.** Według twierdzeń tej gazety, „zwątpienie i nędza panują wśród ludności polskiej“, zmuszonej na skutek odebrania im łąk sprzedawać za bezcen swoje bydło. Na pierwszy rzut oka zdawaćby się mogło, że jest to może i prawda, szczególnie dla nieświadomego, gdy tymczasem **sprawa ta przedstawia się wręcz przeciwnie, gdyż rozchodzi się tu o obywateli niemieckich, a tym, którzy tych obywateli oszukał jest rząd pruski.**

Sprawa ta przedstawia się następująco: w roku 1920 rząd pruski **bezprawnie** przepisał na własność obywateli niemieckich z Dużego i Małego Grabowa, **łąki nadwiślańskie,** leżące na prawym brzegu Wisły w granicach Rzeczypospolitej Polskiej. Gdy zarząd Dróg Wodnych w Tczewie temu bezprawiu sprzeciwił się, wprowadzeni w błąd przez swoją władzę obywatele niemieccy **udali się do sądu** i sprawa ta przez Sąd Najwyższy w Polsce, została przesądzoną na **korzyść Zarządu Dróg Wodnych w Tczewie** i na skutek tego **obywatele niemieccy, którzy chcą wymienione łąki dzierżawić, muszą płacić czynsz dzierżawny Zarządowi Dróg Wodnych w Tczewie** i łąki te mogą otrzymać w użytkowanie na podstawie przetargu. Nie przeczymy zupełnie, że **po stronie Prus Wschodnich panują: nędza, zwątpienie i wściekłość, lecz przeciwko rządowi pruskiemu,** który w ten sposób nietylko że oszukał swoich obywateli, sprzedając im cudzą ziemię, lecz i naraził ich na niepotrzebne koszta.

Przed stu laty
Zjazd braterski nad Renem i filopolska poezja niemiecka

Jedno z pism niemieckich **przypomina sympatje Niemiec dla Polski** i pisze co następuje:

„Aczkolwiek **niemiecko-austrjacka polityka** jeszcze w czasie wojny światowej **nastawiona była na odbudowanie Polski(?),** przecież w państwie tem nie ma ani śladu życzliwego dla Niemców usposobienia. (Nie trzeba krzyczeć ciągle o rewizji granic!). Przeciwnie, **Niemcy są silnie prześladowani przez Polaków(!!?).**

A jednak — zauważa smętnie autor tego artykułu, — **nie zawsze tak było!** Był czas gdy **Niemcy w 30-tych i 40-tych latach ubiegłego stulecia interesowali się gorąco losem Polski.** Powszechnie mówiono wówczas o „edlen Polen“ (szlachetnych Polakach), Niemcy bowiem byli pod wrażeniem powstania polskiego przeciw Rosji (oczywiście gdyby powstanie objęło Wielkopolskę i Pomorze sentyment znikłby bezzwłocznie).

Z całym entuzjazmem odnosiły się wówczas do Polaków koła burżuazyjne niemieckie, przepojone wolnościowemi ideałami, gorąco odczuwające walkę o polityczną wolność. I tak w maju 1832, a więc **STO LAT TEMU W MIEJSCOWOŚCI HAMBACH N. RENEM ODBYŁ SIĘ ZJAZD BRATERSKI, w KTÓRYM WZIĘLI UDZIAŁ NIEMCY, FRANCUZI I POLACY.**

Polacy odgrywali tam główną rolę. W czasie pochodu, w którym wzięło udział **25.000 ludzi,** (co na ówczesne czasy było bardzo wiele), pewien **polski chorąży otoczony olbrzymią rzeszą kobiet niósł biało-czerwony sztandar Polski,** który potem zawieszono obok barw niemieckich na wieży zamku w Hambach.

W owej epoce znane były w Niemczech poetyczne, sentymentalne **Polenlieder,** pieśni o Polsce (naturalnie tylko o tej co biła się z Moskalami, a nie o tej, którą gnębiła pięść pruska). W jednym z wierszy hrabia Platen opiewał **kołysankę matki Polki,** pełną nienawiści do cara, w innej zwraca się do pruskiego Kronprinza (późniejszego Fryderyka Wilhelma IV) i woła do Niemców:

Deutsches Volk, das kalt und müssig
Unsern Untergang beschaut,
Mache Deine Seele flüssig,
Deren Eis noch nie getaut!

Inny poeta polonofilski **Julius Mosen** pisze znany wiersz pod tyt.: **„Ostatnich dziesięciu z pułku czwartego“,** a **Ernst Ortlepp** tworzy śliczny istotnie poemacik pod tytułem: **„Noch ist Polen nicht verloren“.** (Jeszcze Polska nie zginęła!), w którym daje wyraz wierze, że Polska znowu kiedyś powstanie, gdy piorun z nieba ugodzi mściwie jej morderców.

Noch ist Polen nicht verloren,
Denn Europas Völker all
Sind im Geiste stil verschworen
Nie zu dulden Polens Fall;
Will man es zu Grabe legen
Soll es wieder Mumie sein.
Wird die halbe Welt sich regen,
Und entgegendonnern: Nein!
Noch ist Polen nicht verloren,
Brave Polen, tobt der Feind
Nah auch schon an Warschaus Toren
Gott ist ja noch euer Freund.
Kommen wird er selbst in Wettern,
Der gerechtes Urteil spricht,
Und den Feind zu Boden schmettern
An dem grossen Weltgericht!

Niemcy podobni do poety Ortleppa mogą być pewni, że w Polsce znajdą zawsze najserdeczniejszych przyjaciół. Lecz ... Ortlepp żył przed stu laty! — Czv ma nastepców?

Hitlerowska propaganda paniki w Prusach Wschodnich
spotkała się z należytą odprawą

Na zebraniu „Żelaznego Frontu“ w Ostródzie powiedział przywódca frakcji socjaldemokratycznej w sejmie pruskim, poseł Heilmann z Berlina, m. in. co następuje:

„Prusy Wschodnie są w najwyższym stopniu zaniepokojone ustawicznemi groźbami polskiemi i ostatniemi wypadkami w Kłajpedzie. Winny jednak wiedzieć, że **Rzesza stoi niewzruszenie przy Prusach Wschodnich** i oderwanej przez traktat wersalski Kłajpedzie. Tem bardziej **GODNA POGARDY JEST PROWADZONA PRZEZ HITLEROWCÓW W PRUSACH WSCHODNICH PROPAGANDA PANIKI.**

Jeśli NSDAP tę propagandę w Prusach Wschodnich uprawia, to popełnia zdradę stanu, popierając grę Polski. Polacy dążą do wschodniego Locarno, t. j. do uznania przez Niemcy obecnej granicy. Interes niemiecki nakazuje jednak, by dowodzić wciąż światu, jakiem głupstwem jest obecna granica. Gdy NSDAP operuje groźbą marszu polskiego ze strony polskiej, następuje za każdym razem oświadczenie, iż jest się gotowym zagwarantować obecne granice“. W rezultacie swoich wywodów doszedł mówca do stwierdzenia, że działalność hitlerowców w Prusach Wschodnich przynosi dla Niemiec jedynie ujemne wyniki. (Zap)

Kolonje Letnie dla dzieci polskich z Niemiec i Śląska

Na tegoroczne kolonje letnie, organizowane przez Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech, sprowadzonych zostanie około *8 tysięcy dzieci polskich z Niemiec* (Śląsk Opolski, Saksonja, Pogranicze, Prusy Wschodnie, Berlin, Westfalja i Nadrenja), oraz ze Śląska. *Kolonje rozpoczną się w połowie czerwca i trwać będą do końca sierpnia.*

Dotychczas od roku 1923 Towarzystwo sprowadziło na kolonje do kraju blisko 63 tysiące dzieci.

Pierwszy Narodowy Kongres Żeglugi
odbędzie się w czerwcu w Warszawie

W dniach 19 i 20 czerwca rb. *odbędzie się w Warszawie w gmachu Politechniki Pierwszy Narodowy Kongres Żeglugi.*

Został on zorganizowany z inicjatywy „Stowarzyszenia członków Kongresów gospodarki wodnej w Polsce“, założonego po odbytym w Warszawie w 1929 r. Zjeździe Hydrotechnicznym, — i ma na celu *omówienie w gronie fachowców oraz osób bliżej zainteresowanych spraw tej części gospodarki wodnej, która dotąd nie miała poświęconego sobie specjalnie zjazdu — mianowicie: komunikacji wodnej.*

Prace nadesłane na Kongres wydano już w postaci broszur, zawierających bądź to poszczególne referaty, bądź też po kilka, złączonych wspólną treścią. Spis referatów oraz szczegółowy program Kongresu i połączonych z nim wycieczek podano w Nr. 8 z dn. 19-go kwietnia rb. Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych i Związku Polskich Czasopism Technicznych i Zawodowych.

Bliższych wiadomości udziela Komisja Organizacyjna Narodowego Kongresu Żeglugi w Warszawie, ul. Solec 2.

Znaczna zwyżka cen bekonu polskiego w Anglji

Przewidywania rzeczoznawców, że w najbliższym czasie *musi nastąpić znaczna zwyżka cen bekonu polskiego na rynku brytyjskim* sprawdziły się w całej rozciągłości. Dziś zainteresowane organizacje przemysłowe otrzymały z Londynu wiadomość telefoniczną, że *towar polski zwyżkuje bardzo silnie.*

Zwyżka ta znajduje się *w ścisłym związku z ogłoszeniem przez duński przemysł bekonowy lokautu,* którym zostały objęte zarówno prywatne jak i spółdzielcze bekoniarnie. Czasu trwania lokautu, ze względu, że jego przyczyny mają charakter partyjno-polityczny, trudno określić. Przypuszczalnie unieruchomienie duńskiego przemysłu bekonowego będzie trwało conajmniej dwa tygodnie. Czas ten muszą wyzyskać nasi eksporterzy bekonów, jako niezwykle dogodny dla ulokowania większych ilości towarów na pozbawionym dostaw duńskich rynku brytyjskim.

Wstąp w szeregi LOPP.

Sensacyjny zwrot
w procesie Rity Gorgonowej

Lwów, 2. 5. — (Tel. wł.). Po otwarciu rozprawy w dniu dzisiejszym przewodniczący oznajmił, że zgłosili się do niego rzeczoznawcy, aby udzielić szeregu dodatkowych wyjaśnień w sprawie wydanego orzeczenia

Dr. Westfalewicz podaje, że rzeczoznawcy, badając ślady krwi, pracowali metodą przestarzałą. Na podstawie swoich badań doszli do przekonaina, że na rozmaitych przedmiotach znaleziono krew grupy A, zaznaczając jednak, że metoda, którą pracowali obecnie jest przez wielu fachowców kwestjonowana.

Dr. Opieński zaznacza, że nie cofa swego orzeczenia, iż na futrze znalazł ślady krwi grupy A, wypowiada się jednak za powtórzeniem analizy według metody najnowszej

Przewodniczący: — Jednem słowem, panowie stwierdzają, że prowadzili panowie badania dawną metodą, która wykazała, że krew na futrze należy do grupy A.

Prokurator. — Czy w jednem miejscu były ślady krwi, czy i w innych miejscach?

— Tak, i w innych, na ramieniu, plecach itd.

Obrońca: — Czy panowie, którzy powiedzieli w sobotę, że nie mogą orzec stanowczo, czy krew na futrze należała do grupy A, obecnie zmieniają zeznanie?

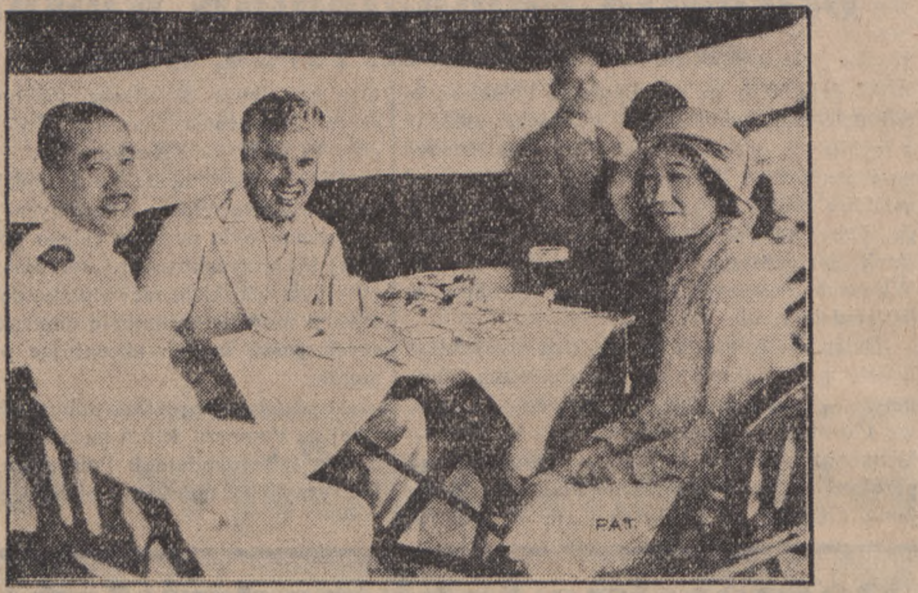
Rzeczoznawca: — Powiedzieliśmy, że wobec istnienia nowszych metod badań, należałoby zbadać ślady jeszcze raz według nowej metody.

Następnie przewodniczący ogłosił decyzję, odrzucającą prawie wszystkie wnioski prokuratora i obrońcy, z których dopuścił jedynie zarekwirowanie z prokuratury w Katowicach karty karnej świadka, Antoniego Halemby, oraz aktów sprawy, toczącej się przeciw niemu w tamtejszym sądzie, a dalej dopuścił wniosek obrońcy o przesłanie futra, świecy, dwu klamek, drzazg, szyby z okna ogrodnika i chusteczki do Państwowego Instytutu Higjeny, do prof. Hirszfelda w Warszawie, w celu poddania badaniu metodą biologiczną znajdujących się na tych przedmiotach śladów krwi.

Wobec uwzględnienia tego wniosku obrońcy, przewodniczący ogłosił odroczenie rozprawy do dnia 14 maja godz. 9-ej rano.

Wedle procedury przerwanie rozprawy może być maksymalne na 14 dni. Rozprawę przerwano na dni 12, gdyż dnia 16 maja przypadają Zielone Świątki. Po przekroczeniu terminu dni 14 rozprawa musiałaby odbyć się przed nową ławą przysięgłych, a w ten sposób rozprawa toczyć się będzie w dalszym ciągu.

Charlie Chaplin w Japonji

Największy mistrz ekranu, Charlie Chaplin, podróżuje obecnie po Japonji. Jak widzimy, humor dopisuje mu. Zdjęcie przedstawia artystę w towarzystwie kapitana Shiotani i pani Mogi.

Manifestacja przyjaźni francusko-włoskiej
Ku czci Legjonu Garibaldczyków

W Lachalade we Francji odsłonięto pomnik ku czci poległych w 1914 r. uczestników Legjonu Garibaldczyków. Na uroczystość tę o niezwykle podniosłym charakterze przybyła z Włoch specjalna delegacja ochotników włoskich z p. Coselschy'm na czele, oraz ambasador włoski w Paryżu Manzoni. Ze strony francuskiej w uroczystości wziął udział **minister oświąty Rousteau,** oraz liczne delegacje francuskie kombatantów.

Wygłoszono szereg przemówień, podkreślających przyjaźń francusko - włoską, której wyrazem jest w pierwszym rzędzie uroczystość odsłonięcia pomnika poległych garibaldczyków. Ambasador włoski stwierdził w przemówieniu, że dla poległych Francja była drugą ojczyzną, której śpieszyli z pomocą w potrzebie. Deputowany Coselschy, mówiąc o wzajemnych więzach sympatji, podkreślił, że przyjaźń włosko-francuska, posiadająca za sobą piękne tradycje, ma **niemniej wiele do zdziałania w przyszłości.** Wreszcie francuski minister oświaty w dłuższem i serdecznem przemówieniu, poświęconem pamięci poległych, podniósł znaczenie, jakie ma ta uroczystość dla obu narodów, ożywionych wspólnemi ideałami, kroczących wspólnie na drodze do pokoju.

Pod obuchem kryzysu
Bankructwa w Niemczech, Gdańsku i St. Zjedn.

Bank przemysłowy w **Castrop-Rauxel** zawiesił wypłaty. Przyczyną zawieszenia wypłat jest silny odpływ wkładów z tej instytucji. Gdański sąd handlowy nie zgodził się na otwarcie postępowania ugodowego w stosunku do niewypłacalnej instytucji **Danziger Haus und Grundbesitzer-Bank** i zarządził względem tego banku postępowanie upadłościowe.

Donoszą z Paryża, że jedna z największych algierskich instytucyj pieniężnych, **Bank Francusko - Algerski w Algierze zawiesił wypłaty** i wniósł podanie o sądową ugodę przymusową. Przyczyną bankructwa wspomnianego banku, posiadającego liczne oddziały, jest w pierwszym rzędzie ogłoszenie upadłości przez **jedną z poważnych firm algierskich,** która **dłużna** jest bankowi duże sumy.

Jeden z największych koncernów kontrolujących sklepy o cenach jednolitych w Ameryce, pod firmą **Grand Silver** w Nowym Yorku **zawiesił wypłaty.** Długi bankowe koncernu wynoszą przeszło 2 **milj.** dol., długi towarowe zaś przeszło 600.000 dol. Działalność koncernu obejmowała **145 sklepów** o cenach jednolitych we wszystkich większych miastach Stanów Zj. Zawieszenie wypłat przez koncern pociągnęło za sobą trudności finansowe **całego szeregu przedsiębiorstw** dostarczających mu towarów.

Zarząd Związku angielskich przędzalń i fabryk bawełnianych powziął jednomyślną uchwałę w sprawie wypowiedzenia dotychczasowej umowy zbiorowej w tych gałęziach przemysłu, dotyczącej płac i czasu pracy. Uchwała zarządu, którą otrzymują w formę zalecenia wszystkie fabryki tej branży, wywołana była odmową związków robotniczych przemysłu tekstylnego w sprawie nawiązania rokowań o zredukowanie warunków płac. Wymówienia obejmą przeszło **200 tysięcy robotników.**

Wesoły kącik

BUSINESS

— Co zrobić z Meyerem — pyta prokurent szefa jednego z wielkich domów towarowych w Berlinie. — Ten człowiek zasypia wciąż na każdem stanowisku, które mu dotychczas wyznaczano.

— Tak Niech go pan umieści jako sprzedawcę w dziale piżam i wywiesi następujący plakat:

„Nasze piżamy nocne są tak nieporównanej dobroci, iż nawet nasz sprzedawca dostaje śpiączki".

PEDANTYZM

Delegat japoński w Genewie do delegatów europejskich:

— Cóż to za pedanci ci Chińczycy! Trzymają się słowa, jak pijany płotu Czy im nie wszystko jedno, jak się wycofamy: na Szanghaj, czy na Tokio?

ANDRE ARMANDY.

Czterech z Legji

31) **Przekład autoryzowany z francuskiego**

Przedruk wzbroniony.

I śpiesznie rzuciła szoferowi adres hotelu.

Wrócili po skończonym przeglądzie.

Deucalion dziwnie blady nie otworzył ust. Parę razy towarzysze jego musieli kierować drogą powrotną do koszar, której, zdawało się, że zapomnia. Teraz, gdy tamci oglądali swoje medale z dziecinną niemal radością, on leżał na słomie i podpierając rękami brodę, patrzył na ścianę wzrokiem lunatyka.

W Legji jest zwyczaj nie zwracania uwagi na zły humor innych. Za wiele uczuć kryje się w głębi tych zranionych dusz, aby ich nie uszanować. Jednak w tych okolicznościach uporczywe milczenie Deucaliona zaniepokoiło trzech legjonistów.

— „Mahomet"*) ostro przypiekał dzisiaj — szepnął Biloxi. — Może on dostał bambusem**) w łeb?

*) Słońce.

**) Udar słoneczny.

Ostrożnie podszedł do Deucauliona. Od dnia, gdy chciał go obudzić, a tamten omal, że go nie zabił, odczuwał dla towarzysza pełną poszanowania bojaźń, jaką budzi bomba. Może kładąc mu rękę na czoło wywoła wybuch?

Jakoż ekplozja nastąpiła z opuźnieniem. Najprzód Deucaulion obudził się z odrętwienia i zdawało się, że go nie poznaje. Potem, gdy Biloxi zapytał go nieśmiało: „Co ci jest?" — wybuchnął. Wstał i patrząc na niego z wściekłością, aż się tamten cofnął, krzyknął:

— Co mi jest? Ty śmiesz mnie pytać, co mi jest... ty, który nie umiałeś nazwać narodu, którego się wypierasz! Co mi jest? Czy pytam ciebie, jakie bezeceństwa sprowadziły cię tu taj? Rozpacz, nieszczęście, morderstwa — tak, być może — od których uciekłeś...

— Deucalion!... Stary...

— Żądać ode mnie, który jednem cięciem przeciąłem swoje życie, abym ci pokazał bliznę wraz z całą jej ohydą?

Wołogin stanął między nimi:

— Deucalion, nie masz prawa...

— Prawa, do czego? Prawa wypowiedzenia, czem jestem. Co haniebnego kryje się pod mundurem legjonisty Deucaliona? (wstrząsnął nim okropny śmiech) Legjonista! Piękna chorągiew! Lecz czy wiecie, co przykrywa? Czy wiecie, jaki rak go toczy?

Pięściami bił się w piersi.

— Nam nic do tego — łagodnie rzekł Wołogin.

— Towarzyszu, schodzisz z szyn! — zaopinjował Machwurth żałośnie...

Jak byk, który nie widzi już zapory, stanął nagle osłupiały. I na widok ich zasmuconych twarzy oczy jego stały się znowu ludzkie. Otrząsnął się:

— Co mi się stało?... Tak, masz rację, mówię od rzeczy.

A gdy Biloxi uradowany tem wyznaniem, wracającem mu przyjaciela, obwiniał słońce, Deucalion dodał z ponurym uśmiechem:

— Nie, słońce tu nie zawiniło, lecz zapomnij o tem, co powiedziałem.

Biloxi chwycił bez urazy podaną mu rękę:

— Mój stary Deucalionie!...

— Tak... dziękuje. A teraz zaśnijcie i nie zajmujcie się mną. Dobrze?

Aż do wieczornego posiłku leżał w słomie, pogrążony w myślach z wzrokiem utkwionym nieruchomo w ścianę.

IV.

Pozostawili warcie udekorowany proporczyk, zabrali swój kapitał trzystu franków, oraz przepustki do północy dla ulokowania go i udali się najprzód na pocztę, aby przesłać rodzinie Machwurtha telegram zawiadamiający o „uniewinnieniu oskarżonego".

Po spełnieniu tego elementarnego obowiązku — trzeba brać pod uwagę przyszłe potrzeby — poddali pod głosowanie kwestję spędzenia wieczoru.

Pomimo, iż sam tylko był tego zdania, Deucalion wymógł jelnak, że spędzą chwilę w jednej z wielkich kawiarń Casablaki.

— Dziwna myśl! — zauważył Machwurth, który osobiście wolał wąskie uliczki dzielnicy krajowców — tam przynajmniej gdy dął wiatr, można było rozkrzyżowawszy ramiona, oprzeć się o mur — lecz, jeśli się to Deucalionowi podoba...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Święto narodowe 3 Maja

obchodziło całe Pomorze uroczyście i radośnie

Święto jedności i zgody, dzień 3 maja, rocznicę wiekopomnej Konstytucji majowej obchodziło Pomorze, jak i Polska cała uroczyście i radośnie.

Toruń w dniu Święta Narodowego

Już w poniedziałek, w przeddzień święta narodowego stolica Pomorza przybrała szatę odświętną. Gmachy państwowe i domy prywatne przybrano w sztandary o barwach narodowych i emblematy państwowe. Okna ozdobiono nalepkami T. C. L. Na ulicach nastrój uroczystościowy.

Wieczorem o godz. 20-tej przeszedł ulicami miasta capstrzyk oddziałów wojskowych i PW.

Dzień święta narodowego obchodzony w stolicy Pomorza bardzo uroczyście, rozpoczął się o godz. 6-tej rano pobudką i hejnałem z wieży ratuszowej, poczem o godz. 9,45 odbyła się na placu św. Katarzyny **rewja wojskowa i organizacyj.**

UROCZYSTA MSZA ŚW. POLOWA.

Niebawem plac św. Katarzyny zapełniły tłumy publiczności pragnące wziąć udział w uroczystem nabożeństwie polowem. Wszystkie formacje garnizonu toruńskiego, oddziały P. W., młodzieży przedpoborowej, organizacje i Stowarzyszenia miejscowe ze sztandarami ustawiły się w wielkim czworoboku dookoła ołtarza.

O godz. 10-tej rozpoczęła się uroczysta Msza św. polowa, celebrowana przez ks. dziekana **Sienkiewicza**, w asyście księży kapelanów.

W uroczystem nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, z p. wojewodą pomorskim **Kirtiklisem** i gen. dyw. **Prichem** na czele. Z pośród przedstawicieli władz zauważyliśmy m. in. pp. prezesa Sądu Apelacyjnego **Szyszko**, kuratora Okręgu Pom. Szkolnego **Dr. Pollaka**, starostę krajowego pomorskiego **Łąckiego**, prezesa Sądu Okręgowego **Chodeckiego**, prokuratora S. A. **Jawornika**, prokuratora Sądu Okręgowego **Studnickiego**, naczelników wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, prezydenta miasta **Bolta**, dowódców poszczególnych formacyj wojskowych, starostę grodzkiego **Staniszewskiego** i innych. **Ponadto wzięli udział w uroczystem nabożeństwie przedstawiciele ziemiaństwa z pp.** prezesem **Donimirskim** i prezesem **Hulewiczem** na czele.

Po skończonem nabożeństwie oddziały wojskowe, P. W. i organizacje zaczęły się formować do defilady.

DEFILADA.

Tymczasem Rynek Staromiejski i ulice doń **wiodące zaległy** tłumy publiczności. Na specjalnej **trybunie**, ustawionej na Rynku Staromiejskim zajęli miejsca przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych **z p. wojewodą pomorskim Kirtiklisem i p .gen. dyw. Prichem na czele.**

Defiladę oddziałów wojskowych, P. W. i organizacyj społecznych odebrał p. wojewoda pomorski **Kirtiklis**, w towarzystwie p. gen. **Pricha**, w otoczeniu przedstawicieli władz.

Defiladą dowodził p. ppułk. **Gorczyński**, oddziały P. W. prowadził p. kpt. **Kwiatkowski.**

Na długą, wielobarwną wstęgę oddziałów defilujących złożyły się wszystkie oddziały wojskowe tutejszego garnizonu, za któremi postępowały zwarte, karne oddziały naszej armji rezerwowej ze sztandarami Federacji, a więc Powstańcy i Wojacy, Oficerowie Rezerwy, Legjoniści, Podoficerowie Rezerwy i Inwalidzi Wojenni. Dalej oddziały konne i piesze Strzelca z sztandarem. Doskonała postawa oddziałów „Federacji“ zwłaszcza Powstańców i Wojaków, jak również oddziałów strzeleckich budziła ogólny zachwyt zebranych tłumów. Nie mniej doskonale prezentowały się oddziały K. P. W. i Pocztowego P. W. jakoteż młodzieży przedpoborowej, świetnie prezentują się drużyny męskie i żeńskie Harcerstwa, Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju, Strzelczyń, oddziały Sokoła i t. d. Pochód zamykały delegacje Cechów i hufce młodzieży szkolnej.

Defilada wypadła nader imponująco; a okazałością swą i liczebnością uczestników dała wspaniały przegląd pracy organizacyjnej, jak również i karności i zwartości oddziałów naszej armji rezerwowej. Wielobarwna wstęga pochodu przesuwała się przez zapełnione tłumami ulice całą niemal godzinę.

ADRES HOŁDOWNICZY HARCERSTWA POMORSKIEGO I GDAŃSKIEGO DO PANA PREZYDENTA RZPLITEJ.

Bezpośrednio po defiladzie zebrały się drużyny harcerstwa toruńskiego i reprezentacje wszystkich hufców harcerstwa pomorskiego i gdańskiego przed mieszkaniem p. Wojewody Pomorskiego, by **wręczyć p. Wojewodzie** adresy **hołdownicze do P. Prezydenta Mościckiego** od Chorągwi Pomorskiej i Gdańskiej Harcerzy. Przybyłemu p. wojewodzie **Kirtiklisowi** harcerstwo, jak również licznie zebrana publiczność, zgotowała serdeczną owację.

Pan wojewoda pomorski **Kirtiklis** dokonał przeglądu oddziałów, poczem nastąpiło **uroczyste wręczenie p. Wojewodzie adresów hołdowniczych dla Pana Prezydenta Rzplitej.**

DEKORACJA ZASŁUŻONYCH.

W odświętnie przybranej auli Urzędu Wojewódzkiego o godz. 12-tej odbyła się **uroczysta dekoracja zasłużonych.** Dekoracji odznaczonych osób dokonał p. wojewoda pomorski **Kirtiklis.**

Odznaczeni zostali:

Krzyżem oficerskim „Polonia Restituta“: ks. Konstanty Aksamitowski, Necz. Wydz. w Kuratorjum Okr. Szk. Toruń; Stefan Kossjor, kierownik Izby Skarbowej Grudziądz; inż. Adam Strzeszewski, prezes Okr. Urz. Ziemsk.

Krzyżem kawalerskim P. R.: Helena Steinbornowa, żona lekarza w Toruniu; Dr. Edward Hulewicz, rolnik w Pucu, pow. kościerski; Teofil Antoni Schab, sekretarz BBWR. Toruń; Stanisław Kunz, redaktor w Grudziądzu; Mieczysław Michalski, dyrektor Wodociągów i Kanalizacji w Gdyni.

Złotym Krzyżem Zasługi: Franciszek Ziegert, insp. wet. w Urz. Wojew. Pom.

Srebrnym Krzyżem Zasługi: Stanisław Łuczak, referend. w Urz. Woj. Pom., Kazimierz Schwartz, asesor w Urz. Woj. Pom.; Zygmunt Jan Machinka, nauczyciel państw. gimn. im. M. Kopernika Toruń; Henryka Szwarska, nauczycielka szkoły powsz. Turzno, pow. toruński; Jadwiga Glemówna, nauczycielka szkoły powsz. Chełmża; Leon Zacharek, nauczyciel szkoły powszechnej Kuczwały pow. toruński; Jan Monarski, kierownik szkoły powsz. Grzywna pow. toruński; Paweł Schroeder, st. monter Elektrowni Miejskiej Toruń; Józef Jagałła, hamulcowy Gdańsk. Dyr. Okr. Kol. Państw. Toruń.

Bronzowym Krzyżem Zasługi: Edward Rejnowski, starszy przod. Pol. Państw.; Dominik Rogalski, strażak pożarny Toruń; Leon Schenkowski, dróżnik Dyr. Okr. Kol. Państw. w Gdańsku — Chełmża.

ADRES HOŁDOWNICZY ORGANIZACYJ P. W. MIASTA BYDGOSZCZY.

O godz. 14-tej przybyła z Bydgoszczy **sztafeta motocyklistów**, która wręczyła adres hołdowniczy organizacyj P. W. i W. F. m. Bydgoszczy. p. Wojewodzie Pomorskiemu, oraz p. gen. Prichowi dla nieobecnego dowódcy O. K. VIII p. gen. Pasławskiego.

ZAWODY SPORTOWE.

W dalszym ciągu programu obchodu święta narodowego odbyły się po południu na stadjonie miejskim **zawody sportowe.** Sprawozdanie z zawodów znajdą czytelnicy w naszym dodatku „Sport i Kultura Fizyczna“.

UROCZYSTE PRZEDSTAWIENIE W TEATRZE.

Uroczystości dnia wczorajszego zakończyło galowe przedstawienie w Teatrze Miejskim. — W uroczystem przedstawieniu wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z p. wojewodą pomorskim **Kirtiklisem**, p. gen. dyw. **Prichem** na czele, oraz wybitni przedstawiciele społeczeństwa miejscowego.

Przedstawienie poprzedziło okolicznościowe przemówienie, wygłoszone przez p. sędziego **Pietrykowskiego,** poczem zespół naszego teatru odegrał 4 aktową sztukę Krzywoszewskiego **„Pani Chorążyna“.**

Grudziądz w dniu 3 maja

Miasto nasze obchodziło w dniu wczorajszym uroczystość Konstytucji 3-go Maja. Ulice udekorowane flagami państwowemi oraz nalepkami T. C. L. W przeddzień uroczystości przy dźwiękach orkiestr z płonącemi pochodniami przemaszerowały przez miasto oddziały wojskowe i przysposobienia wojskowego, zdążając na Rynek. Orkiestry wojskowe odegrały szereg utworów muzycznych, poczem odegrano uroczyście capstrzyk.

W uroczystym dniu o godz. 10,30 odbyła się na placu ćwiczeń przy ul. Lipowej Msza Polowa, którą celebrował **ks. dr. Łęga**, wygłaszając od stopni ołtarza okolicznościowe kazanie.

Następnie uformowała się defilada, którą odbierał dowódca 16 Dywizji **p. gen. Rachmistruk w otoczeniu p. starosty Niepokulczyckiego, prezydenta Włodka, prezesa S. O. p. Jareckiego i p. marszałka Szychowskiego.** Obok trybuny zajęli miejsca przedstawiciele organizacji prasy, oraz korpus oficerski. Defiladę prowadził **p. pułk. Podchorski i pułk. Kieszkowski.**

Następnie przemaszerował 64 pułk piechoty pod dowództwem ppułk. Tomsa Zapolskiego. Dalej prowadził ppułk. Podwysocki dziarski 65 p. p., który budził entuzjazm wzorową postawą.

Zkolei defilowali bataljon 66 p. p., Centrum Wyszkolenia Żandarmerji, Kompanja Techniczna, Szkoła małoletnich dla podoficerów, 16 p. a. l. pod dowództwem pułk. Zaboklickiego. Defiladę kawalerji prowadził 18 pułk ułanów pod dowództwem pułk. Osiarskiego. Jak zwykle, Szkoła Podchorążych Kawalerji pod dowództwem ppułk. Homicza wzbudziła wśród zebranych entuzjazm.

Dalej szły organizacje Przysposobienia Wojskowego, ze Związkiem Strzeleckim na czele, P. W. pocztowe, kolejowe, szkolne, harcerze, Straż Pożarna, Związek Inwalidów Wojennych, Zw. Niższych Funkcjonarjuszy, Bractwo Strzeleckie, Sokoli i wiele innych organizacyj o charakterze Przysposobienia Wojskowego.

Po południu o godz. 15-tej odbyły się na boisku miejskim zawody sportowe, oraz festyn ludowy. W Teatrze Miejskim odbyły się przedstawienia o godz. 16-tej dla młodzieży szkół powszechnych, oraz wieczorem galowe przedstawienie p. t. „Zemsta za mur graniczny“. — Przedstawienia poprzedzone były hymnem narodowym, oraz stosownemi przemówieniami, przez pp. prof. Jarczewskiego i p. prof. Lwowskiego. Pozatem odbyły się akademje w więzieniu karno-śledczem i w więzieniu karnym.

Wspaniały przebieg święta narodowego w Bydgoszczy

Święto narodowe Polski wiekopomny 3-ci Maj, który przed zgórą 140 laty rozpoczął nową erę Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, w którym światło dzienne ujrzała Konstytucja, ów akt zadziwiającej racji stanu — magna charta libertatum — wyprzedzający porywy wolności w innych państwach Europy o dziesiątki lat, minął w mieście naszem pod znakiem tradycyjnej wzniosłości i pokrzepienia serc.

Już w wigilję święta Bydgoszcz przybrała niepowszednią szatę. Prawie ze wszystkich domów powiewały chorągwie o barwach narodowych. Gmachy rządowe i publiczne nęciły oko malowniczemi dekoracjami w postaci transparentów, girland i festonów. Na rynku im. Marszałka Pilsudskiego jaśniał z nastaniem mroku seledynowem światłem transparent wyobrażający orła polskiego w otoku gwiaździstych promieni, okolony płonącemi zniczami, oraz inicjałami „3. V.“ Tysiące nalepek TCL widniejących z poza wszystkich ram okiennych, tworzyły uroczyste tło, składając się na mozaikę żywą i barwną. Wystawy sklepowe przybrane draperjami o barwach narodowych, wizerunkami Orła Białego i zielenią zwiastowały nastanie radosnego dnia. Całości wspaniałego wyglądu miasta dopełniały chorągiewki łomocące na dachach tramwajów miejskich.

Już o godz. 6 wieczorem ulice miasta zaroiły się nieprzebranym tłumem bydgoszczan, przyglądających się wystawom i towarzyszących chmarą orkiestrom wojskowym.

Uroczystości dnia wczorajszego zainaugurowała wczesnym rankiem pobudka odegrana z wieży kościoła Klarysek.

O godz. 9.30 olbrzymi plac Rynku im. Marszałka Pilsudskiego wypełniły formacje wojskowe ze sztandarami i orkiestrami. Po chwili przybył konno w asyście świty dowódca 15 dywizji piech. generał Wik. Thommee, który dokonał przeglądu wojska.ł O godz. 1.015 rozpoczęła się w Farze uroczysta msza św., którą celebrował w asyście duchowieństwa ks. kanonik Szulc. W stallach zajęli miejsca przedstawiciele władz miejscowych ze starostą dr. Beretą, gen. Thommee i perz. miasta dr. Chmielewskim i in. na czele. — W prezbiterjum ustawiły się wojskowe poczty sztandarowe, w głównej nawie zaś delegacje poszcz. org. społecznych, cechów i korporacyj ze sztand. Fara wypełniona była po brzegi rzeszą wiernych. Jednocześnie odbyły się solenne nabożeństwa w kościele ewangelicko - augsburskim, cerkwi prawosławnej i w bożnicy. W nabożeństwach tych wzięli udział jako przedstawiciele magistratu i miasta specjalnie delegowani radcowie miejscy. Po nabożeństwach rozpoczęła się na Placu Wolności defilada, którą przyjął w otoczeniu przedstawicieli władz, sztabu, oraz oficerów japońskich — gen. Thommee. Na długo przed defiladą ulice, któremi przeciągać mieli defilujący zaległy niezliczone tłumy publiczności, z trudem utrzymywanej w karbach przez policję. Defiladę rozpoczęła młodzież szkolna, dalej postępowali Sokoli, wioślarze, stowarzyszenia sportowe, organizacje P. W. i W. F. wśród których dziarsokścią postawy szczególnie wyróżniały się oddziały strzeleckie złożone z 2 kompanij piechoty strzeleckiej, plutonu marynarzy i drużyny strzelczyń. Dalej kroczyły wszystkie towarzystwa śpiewacze, muzyczne, kulturalno - oświatowe żeńskie i męskie, związki i towarzystwa urzędnicze, kupieckie, rzemieślnicze, organizacje zawodowe, i zrzeszenia robotnicze. Tę część pochodu zamykały przysposobienia wojskowe kolejarzy i pocztowców, zadziwiając doskonałą prezencją.

Osobna wzmianka należy się oddziałom dzielnej policji, oraz straży pożarnej nowocześnie zmotoryzowanej. Drugą część pochodu otwierały oddziały Szkoły Podchorążych, za którymi maszerowały pułki piechoty, artylerji i kawalerji. W czasie defilady krążyła nad ul. Gdańską eskadra samolotów w malowniczym szyku bojowy. Publiczność oklaskiwała żywo poszczególne grupy defilujących żołnierzy, a zwłaszcza ulanów. Po defiladzie, która trwała zgórą 2 godziny, wyruszyła na dany przez gen. Thommee'go znak, sztafeta motocyklowa K. M. B. do Torunia, by wręczyć p wojewodzie Kirtiklisowi i p. dowódcy O. K. VIII. gen. Pasławskiemu adresy hołdownicze podpisane w im. m. Bydgoszczy przez starostę dr. Beretę, gen. Thommee i prezydenta miasta dr. Chmielarskiego. Na adresach tych złożyli również swe podpisy uczestniczący w uroczystości, oficerowie japońskiego sztabu generalnego.

Popołudnie wypełniły igrzyska sportowe na Stadjonie Miejskim, oraz pogadanki na temat Konstytucji 3-go Maja, zorganizowane przez poszczególne stowarzyszenia o czem relacje zdajemy an innem miejscu. Wieczorem odbyło się w Teatrze Miejskim galowe przedstawienie w obecności przedstawicieli władz wojskowych, cywilnych, oraz przedstawicieli sfer obywatelskich.

Podgórz

W przeddzień święta 3-go Maja przeszedł ulicami miasta capstrzyk wojska, KPW. i Straży Pożarnej.

W dniu wczorajszym przedpołudniem odbyła się uroczysta Msza św. a następnie defilada, którą przyjął p. pplk. Landau, w otoczeniu przedstawicieli władz państwowych i miejskich.

Po śpiewie chóru „Halka“ i okolicznościowem przemówieniu p. burmistrza Stamirowskiego odśpiewano „Rotę“.

Po południu o godz. 4 miejscowe oddziały Zw. Strzeleckiego urządziły uroczyste zebranie, w którem bardzo licznie wzięli udział członkowie Z. S. i goście. Zebranie zagaił wice-prezes ob. Cz. Deutsch wyjaśniając powody dla których oddział Z. S. nie wziął udziału w pochodzie (do spraw tych jeszcze powrócimy). Następnie ob. Magiera wygłosił referat o Konstytucji 3-go Maja, a ob. Przyborowska zadeklamowała okolicznościowy wiersz. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty“ i okrzykiem na cześć p. Prezydenta i Marszałka Pilsudskiego.

Chojnice

— **Wielki pożar w Łąkiem.** Dnia 1 bm. o godz. 10,10 w zabudowaniach i na szkodę rolnika Lemańczyka Antoniego w Łąkiem powstał pożar. Ogień zniszczył dom mieszkalny, chlew i stodołę, znajdującą się pod jednym dachem. Ogień przeniósł się następnie na sąsiednie zagrody Olika Bernarda, któremu spalił się dom mieszkalny, chlew i stodoła, cały martwy inwentarz oraz z żywego inwentarza 2 świnie. Tandeckich Augustyna i Józefa, którym spalił się dom mieszkalny, chlew i stodoła, cały martwy inwentarz i z żywego inwentarza 4 świnie i Trzebiatowskiego Franciszka — 1 chlew, wartości 1000 zł. Poszkodowani są ubezpieczeni w Pom. Stow. Ubezp. w Toruniu, lecz na jakie sumy nie zdołano dotychczas ustalić. Ogólna szkoda wynosi około 50—60.000 zł. **Przyczyny** pożaru narazie nie ustalono.

Sytuacja rolnictwa pomorskiego w kwietniu

Pom. Izba Rolnicza donosi. Przebieg pogody w kwietniu był dla rolnictwa z wielu względów niepomyślny.

Poza pierwszą dekadą miesiąca z opadami, reszta kwietnia uchodzić mogła naogół za suchą, dość słoneczną, lecz przeważnie chłodną skutkiem północno-zachodnich i północnych wiatrów.

Naogół jednak stan ozimin w miesiącu sprawozdawczym znacznie się poprawił. Wyginięciu uległy w pewnym nieznacznym procencie zasiewy ozime nisko położone, oraz *zasiewy nad Wisłą, które wskutek wylewu rzeki w pewnych miejscach zupełnie wyginęły.*

Prace polne, a zwłaszcza siewy rozpoczęto w tym roku dopiero w drugiej dekadzie kwietnia, a na ziemiach mokrzejszych dopiero pod koniec miesiąca. Mimo późnego stosunkowo rozpoczęcia siewów, spodziewać się należy, że zostaną one z nieznacznym stosunkowo opóźnieniem ukończone, czemu sprzyja sucha słoneczna pogoda. Gorzej jest natomiast z ziarnem siewnem. Wielu rolników musi je kupować, inni zaś wyzbywszy się zimą lepszych zbóż, obecnie przeprowadzają zasiewy byle jakiem ziarnem. Pożyczka siewna udzielona *przez Ministerstwo Rolnictwa w kwocie 300.000 zł. dla północnych powiatów i rozdzielona między najbardziej potrzebujących, pozwoli prawdopodobnie na obsianie wszystkich tych gruntów, któreby bez tej pomocy pożyczkowej pozostały nieobsiane.*

Sezon wywozu ziemniaków zagranicę w br. rozpoczął się już w połowie lutego. Ceny wówczas zaofiarowane rolnikom, wynosiły 8 — 9 zł. za 1 q., jednak z powodu mrozów tranzakcje większemi partjami nie dochodziły do skutku. W międzyczasie rynek angielski pokrył swoje zapotrzebowanie ziemniakami marokańskiemi i niemieckiemi. Z początkiem kwietniu ziemniaki znacznie spadły w cenie, zwłaszcza, że Francja wstrzymała zakupy, z uwagi na niemożność reeksportu do Anglji.

Zwyżka cen zbóż, którą zaobserwowano w ub. miesiącu sprawozdawczym, została utrzymana, objęła wszystkie gatunki zbóż. Według ankiety rozpisanej przez PIR. prawie zupełnie wyczerpane są zapasy jęczmienia i owsa, więcej nieco jest żyta, a zwłaszcza pszenicy, chociaż i te zapasy nie są wielkie. Można przyjąć jako rzecz pewną że *nowy rok gospodarczy na Pomorzu rozpocznie się bez żadnych remanentów zbożowych.*

Fluktuację cen zbóż w okresie sprawozdawczym przedstawia poniżej umieszczona tabela:

Ceny na zboże wg. notowań Giełdy zbożowej w Poznaniu za 100 kg. w zł

Okresy	pszenica	żyto	jęczmień	owies
Przeciętna miesięczna za miesiąc marzec	**24.73**	**24.34**	21.36	21.36
w kwietniu przeciętnie tygodniowo				
3. IV. — 9. IV.	26.67	25.88	21.75	22.75 *)
11. IV. — 16. IV.	27.21	26.13	22.21	22.58 *)
18. IV. — 23. IV.	28.17	27.51	22.92	21.75
25. IV. — 30. IV.	**28.38**	**27 88**	23 25	21.75

*) Owies do siewu.

Lekkie ożywienie zaobserwowane pod koniec ubiegłego miesiąca na rynku bydła i trzody chlewnej, w okresie sprawozdawczym przeszło w *wyraźną tendencję zwyżkową, która objęła wszystkie zwierzęta rzeźne, a zwłaszcza cięższe gatunki trzody.* Świnie bekonowe zwyżkowały w mniejszych rozmiarach, przyczem pod koniec miesiąca ceny te nieco się załamały. Niewątpliwie pewne objawy świadczące o redukcji pogłowia bydła rogatego, a zwłaszcza trzody chlewnej, wpłynąć mogą na utrzymanie obecnej zwyżkowej tendencji.

Zwyżkę na rynku inwentarza rzeźnego przedstawia dokładnie poniższa tabelka:

Ceny za bydło według notowań giełdy w Poznaniu za 100 kg. w zł

Okresy	Woły mięsiste tucz. młode do 3 lat	Buhaje nie tucz. dobrze odżywione stare	Krowy tuczone mięsiste	Jałowice tuczone mięsiste	Młodzież odżywiona	Cielęta dobrze odżywione	Świnie pełnomięsiste od 80—100 kg.	Świnie bekonowe
przec. mies. za mieiąc marzec	**58.40**	**42.80**	**57.00**	**58.20**	36.00	59.80	**77.80**	71.40
w kwietniu przec. tyg.								
3. IV — 9. IV.	60.00	42.00	59.00	60 00	38.00	35.00	82.00	72.00
11. IV. — 16. IV.	65.00	51.00	64.00	65.00	40.00	51.00	102.00	65.00.
18. IV. — 23. IV.	64.00	48.00	63.00	63.00	40.00	40.00	89 00	61.00
25. IV. — 30. IV.	**70.00**	**53.00**	**67.00**	**70.00**	45.00	54.00	**102.00**	—

Natomiast sytuacja na rynku nabiałowym nacechowana była wybitną tendencją zniżkową. Ceny masła spadły znacznie zarówno na rynkach krajowych jak i zagranicznych. Wobec obniżenia cen wewnętrznych masła do poziomu eksportowego zaistniała możliwość ponownego nawiązania żywszych stosunków handlowych z zagranicą.

Rynek jajczarski charakteryzował również spadek cen. Silnie wzrastająca produkcja przy słabej naogół zdolności nabywczej konsumentów pociągnęła za sobą dalszą zniżkę.

Ogólna sytuacja rolnictwa Pomorskiego w okresie sprawozdawczym była w dalszej mierze niesłychanie ciężka. W związku z rozpoczęciem kampanji wiosennej, wyczerpane finansowo zupełnie rolnictwo poszukiwało kredytu, którego wobec istniejących trudności gospodarczych prawie, że nie udzielano. Ulgi, dla rolnictwa przewidziane w ostatnio wydanych rozporządzeniach stosowane od niedawnego czasu nie odciążyły jeszcze w odpowiednim stopniu życia gospodarczego wsi.

Zwyżka pożyczek polskich na giełdach zagr.

Polskie pożyczki zagraniczne zwyżkowały w pierwszej połowie ub. miesiąca na wszystkich giełdach zagranicznych, na których są notowane t. j. w Nowym Yorku, Paryżu i Londynie. **Natomiast w drugiej połowie miesiąca były notowane słabiej, jednak pod koniec miesiąca nastąpiła pewna poprawa notowań na giełdzie w Nowym Yorku, szczególnie 6 proc. pożyczki dolarowej z roku 1920 i 8 proc. dillonowskiej.**

Jeżeli chodzi o przeciętne miesięczne, to kursy wszystkich pożyczeń na 3 wymienionych giełdach zagranicznych **poprawiły się znacznie.** Największą zwyżkę wykazała na giełdzie londyńskiej **7 proc. pożyczka stabilizacyjna, której przeciętny kurs miesięczny podniósł się z 63.9 na 73.6, następnie na giełdzie paryskiej z 71,1 na 76,8. Na giełdzie w Nowym Yorku przeciętny miesięczny kurs 8 proc. pożyczki dillonowskiej podniósł się z 56.1 na 59.5 — 6 proc. dolarowej z roku 1920 z 55.4 na 57.0 i 7 proc. stabilizacyjnej z 53.7 na 56.9.**

Programy radjowe

Środa, dnia 4 maja 1932 r.

Warszawa: 12.10 Muzyka z płyt; 13.35 Muzyka lekka w wyk. ork. Dajos Beli; 14.45 Utwory skrzypcowe w wyk. J. Menuhina — płyty; 15.50 Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół śr.; 16.20 Odczyt z Krakowa; 16.40 Piosenki w wyk. H. Ordonówny — płyty; 16.55 Angielski; 17.10 Odczyt ze Lwowa; 17.35 Muz. lekka; 18.50 Rozmaitości; 19.35 Stare walce — płyty; 20.00 Feljeton muz. ze Lwowa; 20.15 Koncert ze Lwowa; 20.45 Kwadr. lit. Jana Szczepkowskiego pt. „Most"; 21.00 Recital fortepianowy J. Turczyńskiego; 22.00 Arje i pieśni w wyk. Umberto Macneza;

Czwartek, dnia 5 maja 1932 r.

Warszawa: 10.00 Nabożeństwo z Krakowa; 12.15 Poranek symf. z Filh. Warsz.; 14.00 „Mało zachodu — dużo miodu", wygł. p. K. Bajorek; 14.20 Muzyka lekka; 14.40 „Narzędzia przy pielęgnacji roślin"; 1500 D. c. koncertu; 15.55 Pogram dla dzieci starszych i młodzieży; 16.20 Chór Dana — płyty; 16.40 Odczyt pt. „Napoleon w świetle legendy i prawdy" red. Jana Sołtana; 16.55 Muzyka lekka — płyty; 17.10 Odczyt z Krakowa; 17.35 „Kącik językowy" — prelegent prof. St. Słoński; 17.45 Kon. popołudniowy; 19.00 Rozmaitości; 19.25 Pieśni w wyk. A. Pertile; 19.45 Słuchowisko T. Frenkla pt. „Zemsta cesarza"; 20.15 Koncert wiosenny; 21.45 Kwadr. lit. — M. Weinert: „Rozkwita wiosna w Łazarzowym ogrodzie" (opowieść biblijna); 22.00 Recital skrzypc Z. Roesnera; 22.45 Wiadomości sportowe; 23.00 Muzyka taneczna.

Ulgi w spłacie zaległości podatkowych

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni zwraca uwagę sferom kupieckim i przemysłowym swego okręgu, iż *ogłoszono ustawę o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.*

W związku z tem *Ministerstwo Skarbu wydało okólnik, określający rodzaje i wysokość ulg oraz warunki, pod jakiemi mogą być one uzyskane.* Ulgi te dotyczą narazie *podatku przemysłowego* (obrotowego) *i są bardzo poważne,* gdyż przewidują *bonifikaty w granicach do 50 proc.* oraz zniesienie względnie zniżenie kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kosztów egzekucyjnych. Są to więc *udogodnienia, idące bardzo daleko* i dające z jednej strony płatnikom możność uregulowania na dogodnych warunkach swoich zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z drugiej strony zapewniające Skarbowi napływ kwot niezbędnych do utrzymania równowagi budżetowej, w obecnym ciężkim okresie, kiedy zaległości podatkowe sięgają wysokiej cyfry około półtora miljarda złotych.

Izba nie wątpi, *że szeroki ogół płatników skorzysta z ulg,* przewidzianych w okólniku Ministerstwa Skarbu i we własnym dobrze zrozumiałym interesie ureguluje swoje zaległości podatkowe, zwłaszcza, że wedle posiadanych przez Izbę wiadomości, żadne dalsze ulgi nie będą udzielane i po upływie czasokresu, przewidzianego okólnikiem, władze skarbowe przystąpią do bezwzględnego ściągania zaległości podatkowych narówni z należnościami bieżącemi.

Rejestracja pojazdów mechanicznych

Urząd Wojewódzki Pomorski, Dyrekcja Robót Publ. zawiadamia, że komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Toruniu w maju w dniach 7 i 21, w czerwcu w dniach 4 i 18 b.r.

Łańcuch ofiarodawców rośnie

W dalszym ciągu ofiarodawców książki dla Centralnej Bibljoteki Strzeleckiej zanotowaliśmy.

P. dr. Pollak kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego ofiarował **50 zł.** zapowiadając jednocześnie przesyłkę książek.

P. mec. dr. Władysław Wyszkowski notarjusz w Chełmży przesłał 20 zł. i wzywa p. **inż. Antoniego Makowieckiego** dyrektora Cukrowni w Chełmży, **p. Br. Kurzętkowskiego** burmistrza m. Chełmży i p. **inż. Jerzego Marczewskiego** z Chełmży.

P. **sędzia Gumiński** naczelnik Sądu Grodzkiego w Toruniu ofiarował **5 zł.** i wzywa p. **sędziego S. O. Stachowskiego, p. sędziego S. G. Chmurzyńskiego i p. sędziego S. G. Halperna.**

P. prof. dr. Anna Grefnerowa przesłała **10 książek** i wzywa p. **dyr. H. Haskową, p. płk. dr. Sokołowską, p. rtm. Nestorowiczową, ks. płk. dziekana Sienkiewicza, ks. proboszcza Kroczka i p. por. pil. Janickiego.**

P. Stefan Kujawski ofiarował 3 **książki** i wzywa p. **Józefa Makowieckiego (jun.), p. Tadeusza Buchnera i p. Leona Jaugscha.**

P. por. Olgierd Wojdatt przesłał **10 książek. p. Katarzyna Szyszyłowiczowa — 5 książek. p. Majewski — 2 książki, p. Zieliński osiem luźnych numerów miesieczników.**

P. wizytator Stanisław Ćwikowski ofiarował **10 książek** i wzywa p. **kpt. Stanisława Osadę, p. wice-prezesa Sądu Okręgowego Stanisława Sobolewskiego i p. dyr. dr. Czesława Frankiewicza.**

Książki i czasopisma można składać codziennie w redakcji „Dnia Pomorskiego" ul. Szeroka 11 (na ręce red. W. Górnickiego).

Ofiary w gotówce można składać w Kom. Kasie Oszczędności pow. toruńskiego, Toruń, Starostwo, Plac Teatralny 4 na konto „Centralna Bibljoteka strzel. w Toruniu" 29549.

Kto nie może złożyć ofiary osobiście, zechce zawiadomić o tem piśmiennie lub telefonicznie (telefon nr. 402 (Redakcja). Upoważniony delegat wysłany zostanie po odbiór ofiarowanych książek.

Komitet Centralnej Bibljoteki Strzeleckiej

Referent prasowy Komendy Okręgu Nr. VIII Związku Strzeleckiego:

(—) Red. Wacław Górnicki
(—) Kazimierz Chorąży
(—) Kpt. Wacław Kwiatkowski
(—) Kazimierz Krukowski

Nowa afera oszukańcza w Grudziądzu

Dwaj oszuści obiecując wysokie pożyczki wyłudzali od naiwnych pieniądze

Wydział Śledczy w Grudziądzu, wpadł na ślad **nowej afery oszukańczej** i po energicznych dochodzeniach, aresztował w dniu wczorajszych dwóch „bohaterów", obaj zamieszkali stale w Warszawie.

Rutkowski i Włodarczak grasowali na Pomorzu przez dłuższy czas.

Zrazu objeżdżali oni miejscowości Pomorza, jako przedstawiciele **Banku Spółdzielczo-Kredytowego w Krakowie i we Lwowie,** sprzedając na raty obligacje państwowe bardzo wątpliwej wartości.

Kiedy oszustom skończył się ten proceder, postanowili oni „pracować" dla siebie. I w tym też celu stworzyli fikcyjną firmę pod nazwą **„Handlowy Zakład Kredytowy"** Spółdz. z ogr. odpow. rzekomo przy ul. Schuesseldamm 53 — 55 w Gdańsku.

Oszustom przyszedł z pomocą znany już w Grudziądzu z podobnych spraw współwłaściciel drukarni „Orzeł" przy ul. Mickiewicza, **Kasryl Kohn,** który wykonał im drukiem odpowiednie deklaracje firmowe. Oszuści objeżdżali powiaty województwa pomorskiego i idąc od majątku do majątku, proponowali, potrzebującym dzisiaj gotówki rolnikom, **pożyczki długoterminowe, sięgające do wysokości 50.000 złotych,** przyczem pobierali zasadniczy **udział 50 zł. — wpisowe 25 zł.** Pozatem na porta i inne opłaty jak się dało **10 — 20 zł.** Oszuści podawali się przytem za członków Zarządu tejże Spółdzielni. W ten sposób udało się Rutkowskiemu i Włodarczykowi **oszukać bardzo wielu naiwnych, którzy wspomniane kwoty, oszustom wpłacali,** łudząc się uzyskaniem pożyczki. Rutkowski jest już znanym oszustem i jest poszukiwanym przez władze bezpieczeństwa Warszawy, Poznania i t. d. Obu aresztowanych odstawiono do dyspozycji władz sądowych.

Dzierżawa bufetu na stacji Wielka Wieś — Hallerowo

Zwracamy uwagę inwalidów wojennych na ogłoszeniu przez Dyrekcję Kolei Państw. w Gdańsku publicznego przetargu na dzierżawę bufetu na stacji Wielka Wieś-Hallerowo z terminem objęcia w dn. 20 maja 1932 r. Bliższych informacyj udziela Wydział Osobowy powyższej Dyrekcji w pokoju nr. 244 codziennie prócz dni świątecznych w godzinach od 11—13-ej.

KRONIKA

czwartek 5 maja

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.

Środa Florjana

Czwartek Wnieb. Pańskie

— **Stan wody w Wiśle** z dnia 2. 5. Zawichost + 1.52, Warszawa + 1.50, Płock + 1.72, Toruń + 2.21, Fordon + 2.23, Chełmno + 2.11, Grudziądz + 2.39, Korzeniewo + 2.58, Piekło + 2.16, Tczew + 2.20, Einlage + 2.44, Schiewenhorst + 2.58.

— **Nocny dyżur aptek.** W śródmieściu dyżuruje do środy dnia 4 maja włącznie apteka „pod Lwem“ Rynek Nowomiejski. **Na Mokrem** Apteka pod Łabędziem ul. Kościuszki. Na **Bydgoskiem Przedmieściu** Apteka św. Anny, Mickiewicza od godz. 10 wiecz.

Repertuar Teatru Miejskiego:

Środa, 4. 5. godz. 20 „Pan Lamberthier“.

Czwartek, 5. 5. godz. 16. „Pan Lamberthier“.

Czwartek, 5. 5. godz. 20 „Wielki Dzień“.

Piątek, 6. 5. godz. 20 „Poprostu Truteń“.

Repertuar kin.

Palace „Na Sybr,“ dźwiękowiec polski

Światowid „Nad ranem,“ z Ramon Novarro.

Lux — „Szanghaj Express“.

Mars — „Cham“.

Corso „Patrol o świcie.“

Z miasta

— **Święto 63 p.p.** Dowódca 63 pułku piechoty i Korpus Oficerski komunikują nam że tegoroczne święto pułkowe wdni u 8 maja odbędzie się w ramach wewnętrznych.

— **Podwieczorek Polsk. Białego Krzyża** odbędzie się w czwartek, 5 baja „Pod Orłem“. Początek o godz. 5-j. Wstęp jak zwykle za zaproszeniami. (3387)

— **Jutro koncert „Dzwonu“!** Jutro rano spotykamy się wszyscy w Cegielni na tradycyjnym koncercie porannym „Dzwonu“ (pocz. o godz. 6.30), a po południu (o g. 16) na wielkim koncercie popularnym, w którym wezmą udział orkiestra 8 Baonu Sap., chór miesz. „Moniuszko“ i chór męski „Dzwon‘; wstęp tylko 30 gr.. Szczegółowe programy bezpłatnie. (3389)

— **Zmiana ustroju szkolnictwa** pociągnie za sobą przekształcenie szkół toruńskich. Rodzice stanęli przed koniecznością dłuższego nauczania dzieci w wieku przdszkolnym. Szkołom powszechnym publicznym z racji wielkiego przepełnienia trudno nieraz wywiązać się ze swego zadania. Z zadowoleniem przeto przyjmujemy wiadomość, iż prywatna przygotowawcza szkoła im. św. Teresy otwiera wyższe klasy, w których dzieci będą się przyspasabiały do nowego typu gimnazjów. Dotychczasowe owoce pracy szkoły im. św. Teresy były nader pomyślne, mogą więc rodzice z całym spokojem powierzyć dzieci swe tej szkole. — Mieści się ona na Mokrem przy zbiegu ulic Grudziądzkiej i Kościuszki, posiada własny budynek i boisko. rzyklasnąć możemy zapowiedzi dyrekcji, która postanowiła ułatwić dzieciom dojazd do szkoły i t opod opieką osoby starszej.

— **Ruch w Kołach BBWR.** Dnia 4 maja b. r. o godz. 18 odbędzie się w lokalu „Oazy“ miesięczne zebranie Koła Rejonowego BBWR. Bydgoskie Przedmieście, na które wszystkich członków zaprasza Zarząd. (02030

— **Dancing na cele Polskiego Czerwonego Krzyża** odbędzie się dnia 5 maja 1932 r. we czwartek w kawiarni Esplanada. Początek o godzinie 21. (02032

— **W sprawie ogródków działkowych.** Tymczasowy Komitet Ogródków Działkowych w Toruniu zawiadamia, że wyświetlanie filmów o ogródkach działkowych odbędzie się w Toruniu w dniu 8 maja r.b. w kinie „Światowid“ o godz. 11.30 w poł., zaś w kinie „Palace“ w d. 15 maja r.b. o tej samej godzinie. Wyświetlane będą filmy o ogródkach w Polsce i zagranicą. Ponieważ jednak przed wyświetleniem filmów odbędzie się również i referat w tej sprawie, komitet prosi o jaknajliczniejszy udział. Wstęp wolny.

Równocześnie nadmienia się; że reflektanci na ogródki działkowe mogą już składać podania o przydział ogródków na ręce prezesa Komitetu p. Józefa Milewskiego. kierownika Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, gmach Funduszu Bezrobocia, ul. Jagielońska, róg ul. Grudziądzkiej, pokój Nr. 5.

— **Kino Mars obniżyło ceny.** Pragnąc udostępnić szerszemu ogółowi widzenie wspaniałego dźwiękowca polskiego **„Cham“** wg. arcydzieła El. Orzeszkowej na dwa ostatnie dni, dyrekcja kina Mars obniżyla do minimum ceny wstępu t.j.

Dla osób cywilnych loża zł. 1.20; I. miejsce zł. 0.90; II miejsce zł. 0.60.

Dla wojskowych loża zł. 1.—; I. miejsce zł. 0.60.

— **Kurs kasowy dla wójtów.** W dniach 22 i 23 kwietnia 1932 r. odbył się w Wydziale Powiatowym w Toruniu kurs rachunkowości dla wójtów i sekretarzy powiatu toruńskiego. Kurs otworzył starosta p. dr. Bogocz. Wykładał inspektor samorz. p. Barwicki.

Po zakończeniu kursu, w imieniu wójtów pow. tor. przemówił wójt p. Dąbrowski, dziękując p. Staroście za zorganizowanie tego kursu, który rzeczywiście był bardzo potrzebny dla jednolitego i dokładnego prowadzenia ksiąg kasowych.

Z teatru

— **Pan Lamberthier.** W czwartek, dnia 5 bm. o godz. 16 po pol. na liczne żądania ze strony publiczności świetna sztuka w 3 aktach L. Verneuil'a p. t. „Pan Lamberthier‘; przyjęta z niezwykłym entuzjazmem dzięki nadzwyczaj interesującej akcji oraz wirtuozowskiej grze R. Pawłowskiej i Edwarda Żyteckiego, którego udało się dyrekcji pozyskać jeszcze na jeden występ. O godz. 20-ej po raz drugi wspaniała sztuka w 4 aktach Stefana Krzywoszewskiego p. t. „Wielki Dzień“, wskrzeszająca wiekopomne dni Sejmu Czteroletniego i Konstytucji 3 Maja, wystawiona z nadzwyczajnym pietyzmem z udziałem całego zespołu artystycznego pod kierownictwem reżyserskim R. Wasilewskiego, która na premjerze w dniu Święta Narodowego wywołała niesłychany entuzjazm widowni.

— **Wanda Wermińska w Toruniu.** Jedyny koncert Wandy Wermińskiej w Toruniu w niedzielę dnia 8 maja br. o godz. 20-ej w Teatrze Toruńskim stanie się wielkiem wydarzeniem artystycznem stolicy Pomorza. Wielka gwiazda przed wyjazdem do Medjolańskiej „La Scali“ — przyniesie nam dar bezcenny swych skarbów śpiewaczych. Młoda, piękna, porywająca ekspresją i uczuciem swego śpiewu, obdarzona od natury głosem upajającej piękności, o technice wirtuozowskiej — Wermińska czaruje na scenie i na estradzie. Kasa Teatru przyjmuje już zamówienia na bilety na tę sensacyjną ucztę artystyczną.

Pod zarzutem podpalenia

Na ławie oskarżonych przed tutejszym Sądem Apelacyjnym zasiadł ostatnio rolnik Bronisław Michałkiewicz z Zasławia, skazany wyrokiem Sądu Okręgowego za podpalenie swej zagrody na 3 lata ciężkiego więzienia.

W dniu 19 czerwca roku ub. powstał w zagrodzie Michałkiewicza pożar, który zniszczył zabudowania gospodarcze. W czasie dochodzeń padło na M. podejrzenie podpalenia. — Przemawiało zatem m. in. to, że M. ubezpieczył swe ruchomości ponad ich wartość trzy miesiące zaledwie przed pożarem, podając przy tem meble sosnowe jako dębowe, a dom z gliny jako betonowy.

Na ostatniej rozprawie przed Sądem Apelacyjnym oskarżony bronił się tem, że pożar powstał od gromu. Niedokładności w polisie powstały — zdaniem osk. — z winy agenta. Dalej osk. wyjaśnił, że przed pożarem obniżył wartość ubezpieczonych budynków o $1/3$.

Trybunał postanowił powołać w charakterze świadka przedstawicela Zakładu Ubezpieczeń oraz odnośnego agenta i w tym celu sprawę odroczył.

Z życia rzemiosła

Zjazd Zw. Cechów Malarskich i Lakierniczych

W sali „Dworu Artusa“ obradował w ub. niedzielę 4-ty Walny Zjazd Związku Cechów Malarskich i Lakierniczych Rzeczypospolitej Polskiej. Udział delegatów był bardzo liczny. W obradach udział przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządu gospodarczego.

Obrady poprzedziła msza św. w kościele św. Jana.

Zjazd zagaił prezes Związku p. **Ulatowski** z Poznania, witając przedstawicieli władz i licznie przybyłych delegatów. Marszałkiem zjazdu wybrany został p. **Estruński** z Warszawy.

Po załatwieniu formalności wstępnych wysłuchano sprawozdań z działalności zarządu w roku ubiegłym sprawozdania wyczerpujące zdawali kolejno poszczególni członkowie zarządu. W wyniku dyskusji nad sprawozdaniami uchwalono zarządowi jednomyślnie absolutorjum.

Referat n. t. „nowelizacja prawa przemysłowego“ wygłosił p. red. Ehrenberg z Poznania. Po referacie przyjęto rezolucję przedłożoną przez referenta w sprawie nowelizacji prawa przemysłowego. W dalszym ciągu obrad p. prezes Ulatowski — omówił znaczenie i zadania Związku oraz program pracy na najbliższą przyszłość.

Następnie przyjęto do wiadomości szereg komunikatów zarządu, oraz przyjęto kilka uchwał. M. in. przyznano zarządowi prawo kooptacji jednego członka. Przyszły zjazd odbędzie się w Łodzi.

Omówieniem szeregu spraw natury wewnętrznej obrady zakończono.

Na dzień święta I. bataljonu balonowego

W dniu 5 maja przypada **święto I bataljonu balonowego.**

Sympatyczna drużyna aeronautyczna święto swoje obchodzić będzie w miłym i serdecznym nastroju. W przeddzień uroczystości odbędzie się o godz. 8 wieczorem na dziedzińcu koszarowym **apel poległych.** Nazajutrz, w dzień samego święta, odbędzie się o godz. 9 rano **Msza św.**, o godz. 11 **defilada** na ul. Lotniczej, poczem nastąpi rozdanie nagród sportowych oraz **dekoracja Krzyżem Zasługi** st. sierżanta Skrzypczaka. Po defiladzie zgromadzi cały bataljon, tak korpus oficerski jak i żołnierzy, **wspólny obiad** na dziedzińcu koszarowym. Po obiedzie liczne wesołe gry i zabawy o nagrody wniosą do uroczystości mnóstwo humoru i uciechy. Wieczór spędzą „baloniarze“ w teatrze i w kinach.

Serdeczny nastrój, w jakim odbywają się święta baonu, w pierwszym rzędzie bataljon balonowy zawdzięcza swemu dowódcy płk. Wolszlegierowi, który lubi roztaczać dokoła siebie atmosferę ciepłego i serdecznego współżycia tak z korpusem oficerskim jak i żołnierzami.

Uroczyste otwarcie sezonu strzeleckiego w Bractwie Strzeleckiem

Wczoraj odbyło się na strzelnicy w Zieleńcu uroczyste otwarcie tegorocznego sezonu strzeleckiego w Bractwie Kurkowem. Strzelanie rozpoczęto w godzinach popołudniowych.

Wyniki strzelania są następujące:

tarcz 18 stycznia br. Tyrchan, król zjedn. 91 pierśc.

Tarcz 3 maja **br. Tyrchan** 81 pierśc. (Brawo Tyrchan).

Tarcz premjowa: **Barzyński** — (57) II. br. Krystek — (57), III. br. Tyrchan (56).

Tarcz małokalibrowa: br. **Tyrakowski** (28), br. **Skrzypczak** (27), br. **Kapczyński** (26), br. Jan Maćkowiak (26).

We czwartek, 5 bm. odbędzie się strzelanie próbne dla odjeżdżających braci do Katowic.

Otwarcie sezonu letniego w Barbarce

po długiej i smutnej zimie otwieram sezon letni z dniem 5 maja b. r. i mam zaszczyt zaprosić Szanownych Gości na **wiejski bufet i dobrą kawę Koncert od godz. 14.** 3391

Prośba

Zbliża się czas, w którym dzieci szkół toruńskich przystępować będą do Pierwszej Komunji Świętej.

Najpiękniejszy ten dzień w życiu dziecka nie powinien być zmącony żadną troską, żadnem przykrem wspomnieniem. Niestety, wielka, bardzo wielka jest w tym roku liczba tych rodziców, którzy pozbawieni wszelkich zarobków, nie będą mogli dziatek swych godnie przyodziać na tę uroczystą chwilę.

Tym najbiedniejszym, a tak obecnie licznym, trzeba koniecznie dopomóc. Zwracamy się przeto do mieszkańców naszego miasta z gorącą prośbą, aby za naszem pośrednictwem dziatkom tym i ich rodzicom zechcieli przyjść z pomocą. Prosimy o ubrania, sukienki i inną odzież lub o datki pieniężne.

Ufamy, że gorąca prośba nasza trafi do serc wszystkich ludzi miłosiernych, pomnych na słowa Zbawiciela: „A ktoby przyjął jedno dzieciątko takowe w imię Moje, Mnie przyjmuje“. (Mat. 18. 3.)

Ruch ludności

Do dnia 23 bm. zgłoszono w tutejszym Urzędzie Stanu Cywilnego urodzenia:

Rolnik Antoni Zabel (c); ogniomistrz Franciszek Sass (c); robotnik Władysław Ordon (s); cukiernik Jan Dembiński (c i s; komornik sądowy Franciszek Kosidowski (c); porucznik Walerjan Cheładze (s); linotypista *Walenty Gawron (s);* stolarz Paweł Brogowski (s); robotnik Stanisław Trawicki (s); spawacz Jan Schmigeł (c); właściciel domu Władysław Kraszucki (c); ślusarz Tadeusz Szałek (c); Ramarz Bronisław Reiter (s); pakarz Franciszek Drążkowski (s); s. sierżant Wincenty Bielski (c); porucznik Stanisław Krug (c); stolarz Zygmunt Nowakowski (c); robotnik Wacław Szymeczko (s); robotn. Kazimierz Zdrojewski (s); powroźnik Feliks Gronkowski (c).

W tym czasi zmarli w Toruniu: Józefa Kuflewska z d. Weisand 91 l. 4 m.; Henryk Staszewski 1 rok; Marjanna Lewandowska z domu Mączkowska 56 lat; 10 m.; Stanisław Napieralski 39 l. 2 m.; Monika Kobusińska 8 lat 3 m.; Anna Zielińska z domu Wietrzykowska 26 l. 9 m.; Mordka Lustman 32 l.; Elżbieta Lisewska 19 l. 7 m.; Henryka Lewandowska 9 dni; Leszek Galas 3 m.; Anna Galińska z d. Nowakowska 28 l. 5 m.; Edward Rzeczewski 29 l. 6 m.; Jan Wabiszewski 21 l. 8 m.; Marja Gude 84 l. 9 m.; Weronika Polak z d. Madajewska 40 l. 3 m.; Edmund Wiśniewski 12 lat 1 m.

Związki małżeńskie zawarli: robotnik Paweł Ganocki i Emilja Leis, plutonowy Ludwik Skórczewski i Helena Balcer; stolarz Antoni Krasiński i Władysława Kościańska; stolarz Jan Górecki i Józefa Czarnecka; urzędnik celny Wacław Kołodziej i Leokadja Żurek; robotnik Władysław Lisewski i Wiktorja Adamczak; chorąży Ignacy Adamczak i Wanda Zofja Szymańska.

Na białym czworoboku

Kino Światowid .— „Nad ranem“.

Ramon Nowarro tak czarująco odbywa swą drogę powrotu do cnoty, tak jest przemiły i uwodzicielski, choć wyjątkowo nic nie śpiewa — że dalszy podbój jego serc poprzez srebrny ekran jest stuprocentowo zapewniony. Całość lekka, dobrze zbudowana, ładnie wyreżyserowana, synchronizowana poprawnie.

Dyrekcja kina „Palace“ chcąc umożliwić wszystkim obejrzenie wspaniałego patrjotycznego dźwiękowca polskiego p. t. „Na Sybir“ z plejadą doskonałych artystów polskich jak Jadwiga Smosarska, Adam Brodzisz, Bogusław Samborski, Eugenjusz Bodo, wyświetla dziś po cenach zniżonych — 2 osoby na jeden bilet.

3192

Towarzystwo Handl. CENTROHURT z o. p. Gdynia Sz. Gdańska Tel. 1029 i 1001

DZIAŁ I. Wszelkie materjały budowlane
Cement - Wapno - Smołę - Papę Lepnik - Żelazo - Gwoździe - Gips Glazurę - Terakotę.

DZIAŁ II. **Węgiel -- Koks** wagonowo i ze składów z dostawą do domu

DZIAŁ III. **Owies, Otręby, Śrut, Grysik, Sieczkę, Słomę.**

Ceny bezwzględnie konkurencyjne oraz dogodne warunki płatności

Własny Oddział w KACKU MAŁYM obok dworca.

W sobotę, dnia 30 kwietnia o godz. 11.30 zmarł, zaopatrzony Sakramentami św.

Ś. P.

JOZEF CZEMPISZ

W Zmarłym tracimy życzliwego i oddanego pracy Kolegę.

PAMIĘTAĆ O NIM BĘDZIEMY ZAWSZE.

Wigilje żałobne odbędą się w środę, dnia 4 maja r. b. o godz. 8-mej rano w kościele św. Jana, poczem pogrzeb na cmentarz św. Jerzego. 3393

Cech Rzeźnicki w Toruniu.

Jedyny w użyciu napój chłodzący

„WITASAN"

produkcji znanej fabryki wód mineralnych

„ZDROJ"

wykonany z gwarantowanych pierwszorzędnych składników na czystym cukrze

znajduje się

już wszędzie w sprzedaży.

Żądajcie wszędzie! Żądajcie wszędzie!

Dla smakoszów piwa tylko

-SMIETANKA POMORSKA-

„Zdrój" wł. Pniewski GDYNIA

ul. Swiętojańska. Telefon 1802.

Komisarz Rządu w Gdyni Gdynia, w kwietniu 1932 r.
Nr. II. W. 2262/32.

Szczegółowy Plan

poboru głównego rekruta rocznika 1911, 1910 i 1909 na terenie miasta Gdyni w roku 1932.

W związku z obwieszczeniem przez Pana Wojewodę Pomorskiego poboru rekruta w roku 1932 zarządzam na terenie miasta Gdyni:

I. Miejsce, czas i stawiennictwo.

1.	2.	3.	
Miejsce urzędowania Komisji Poborowej	Czas urzędowania Komisji Poborowej	Kolejność stawiennictwa przed Komisją Poborową: Data	Stają poborowi, których nazwiska rozpoczynają się od litery:
Gdynia, Plac Dworcowy Państwowy Bank Rolny (wejście boczne z bramy wjazdowej.]	Od dnia 6 maja do dnia 17 maja 1932 r. włącznie (z wyjątkiem niedziel i świąt) Termin stawiania się poborowych: godz. 8 rano. Początek urzędowania Komisji godz. 8[30]		**Rocznik 1911**
		6. V.	A, B, C
		7. V.	D, E, F, G, H, I
		9. V.	J, K
		10. V.	L, Ł, M, N, O
		11. V.	P, R
		12. V.	S, T
		13. V.	U, V, W, Z, Ż
			Rocznik 1910
		14. V.	A—R
		17. V.	S—Z i wszyscy poborow. **rocznika 1909**

II. Zwracam uwagę poborowych na konieczność ścisłego i dokładnego wykonania przepisów zawartych w obwieszczeniu Pana Wojewody Pomorskiego, a szczególnie na punkt III obwieszczenia, według którego:

„Wszyscy stający do poboru są obowiązani:

1. zgłaszać się do Komisji Poborowej w stanie trzeźwym, wymyci i w czystej bieliźnie,
2. posiadać ze sobą dowody, stwierdzające tożsamość ich osoby,
3. zabrać ze sobą do poboru wszelkie dokumenty, stwierdzające ich stopień wykształcenia, posiadanie rzemiosła lub zawodu.

III. Celem umożliwienia poborowym stawienia się przed Komisją Poborową w stanie czystym uruchomioną zostanie bezpłatna ciepła kąpiel w Hotelu Robotniczym na Grabówku w dniach: 5, 7, 9, 11, 13 maja br. od godziny 14—20. Zlec. 130

Komisarz Rządu:
w z.
(—) A. Bederski,
3324 Wicekomisarz Rządu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W piątek, dnia 6 maja 1932 r. sprzedawać będę na rzecz Kasy Chorych w Grudziądzu najwięcej dającemu za gotówkę: o godz. 14 w Wiewiórkach u p. Wolfa jedną krowę; o godz. 14,30 w Wiewiórkach u p. Matuszewskiego jedną krowę.

Egzekutor.

Gr. 668.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W sobotę, dnia 7 maja 1932 sprzedawać będę na rzeoz Kasy Chorych w Grudziądzu najwięcej dającemu za gotówkę o godz. 9 jedno cielę; o godz. 10,30 w Wiktorowie u p. Szlosowskiego 7 byczków; o godz 15 w Linowie Król. u p. Paluszkiewicza dwie świnie.

Egzekutor.

Poszukuję od 15 maja wzgl. od 1 czerwca b. r. zdolną i sumienną

buchalterkę

(język niemiecki konieczny). Tylko siły pierwszorzędne nawskroś uczciwe zechca się zgłosić z odpisem świadectw, podaniem pensji oraz fotografją. Osobistych zgłoszeń nie uwzględnia się.

L. E. HANCZEWSKI
GRUDZIĄDZ, Toruńska 10
Hurtownia techniczno-drogeryjna

BYDGOSZCZ

LICYTACJA.

W dniu 6. 5. 32. o godz. 14 sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę przy Gdańskiej 76 n. nr. w f-ie Herzke: pianino „Sommerfeld", dywan, piec gazowy „Junkers", 2 szafki, kasę „Martini", złoty zegarek, szafę, mosiężne urządzenie okna, 12 ławek do składu obuwia, 16 wazonów szklanych, 19 ram do obrazów, głowę jelenia z rogami, kanapę, szafkę, umywalkę, 51 doniczek, 3 gaśnie do ognia, 8 naczyń do wody przy kaloryferach i t. p.

Stężyki, kom. sądowy w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W dniu 6. 5. 32. sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę o godz. 12,30 przy ul. Cichej 4 st. nr.: fortepian marki „Filips", stół, 3 krzesła, kanapę, 3 foteliki, lustro, 4 dywaniki, nocny stolik, toaletę etażerkę, 2 umywalki, szafę, etażerkę, zegar, stojak do garderoby; o godz. 14 przy ul. Gdańskiej 131 st. nr. w f-ie Herzke: 2 szafy, 4 stoły, umywalkę, wózik dziecięcy, 4 karnisze, stojak, ramę kuchenną, 3 obrazy, 2 fotele, koszyk, serwantkę, umywalkę, bufet, obraz, piecyk gazowy.

Stężyki, kom. sądowy w Bydgoszczy

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W dniu 6. 5. 32. sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę o godz. 10 przy Gdańskiej 8 n. nr.: wagę stołową i aparat do wody; o g. 10,30 przy Gdańskiej 38 st. nr. skrzypce i nocny stolik; o godz. 11 przy Gdańskiej 131: maszynę do szyia; o godz. 11,30 przy Płockiej 20: biurko; o godz. 12 przy ul. Poniatowskiego 11 st. nr.: bufet, kredens, dywan, stół i 9 krzeseł, radjoaparat 3-lampk. z głośnikiem.

Stężyki, kom. sądowy w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We środę, dnia 4 maja 1932 o godz. 10 przedpoł. sprzedawać będę w Szubinie przy ul. Kcyńskiej 2 najwięcej dającemu za gotówkę: 1 umywalkę z lustrem, 1 bufet, 1 maszynę do szycia.

Pluciński, kom. sądowy w Szubinie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We środę, dnia 4 maja br. o godz. 9 przedpoł. sprzedawać będę w Szubinie przy ul. 3-go Maja najwięcej dającemu za gotówkę: 1 perlak.

Pluciński, kom. sądowy w Szubinie.

Pokój

i kuchnia — próżne. Gdańsk Poggenpfuhl 24/25.

Ogród Pałacowy

Grudziądz, ul. Marszałka Focha 7/9

Dnia 5 bm. otwieram

kawiarnię ogrodową

wraz z dancingem przy doborowej orkiestrze.
W niedzielę i święta **od 12 - 2 matinê.**
Polecam Szanownym Gościom piwo — napoje chłodzące — kuchnię warszawską oraz wielki wybór zakąsek.

Fr. Dominikowski

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 6 maja 1932 o godz. 10 przedpoł. sprzedawać będę w Szubinie najwięcej dającemu za gotówkę: 1 parnik, 1 kartofiarkę, 1 żmijkę do zboża. Zbiórka reflektantów przed moją kancelarją.

Pluciński, kom. sądowy w Szubinie.

Po długoletniej praktyce w Szpitalu Djakonisek

osiedliłem się

Dr. med. W. Dobrowolski

lekarz praktyczny

przyjmuję

prywatnie i członków Kasy Chorych Miasta

Bydgoszcz, przy ul. Św. Trójcy 27, II.

róg ul. Kordeckiego.

przed południem od 9—11, po południu od 3—6

Telefon 1135.

Pod Gdynią przy stacja kolej. **Rumja-Zagórze**

parcele budowl.

Plan parcelacyjny zatwierdzony przez Komisarjat Rządu, zezwolenie na zabudowę **natychmiast!** 600 m2 i więcej już od 90 gr. za metr kwadr., 50 parcel pod lasem i rzeką dla will i domków letnich 2 zł. za metr kwadratowy.

parcele łąkowe

700 — 1000 zł za morgę pruską

na dogodnych warunkach **na sprzedaż.**

R. KUSCHE, RUMJA
pow. Morski

Masywny budynek fabryczny, 1.000 m2 pomieszczeń roboczych, turbina wodna 30 HP., dom pański, 8 pokoi, park na sprzedaż, lub do wydzierżaw.

Zakład ogrodowy „Bergeshöh"

Gdańsk, Radaunenufer 47, tel. 249 29.

Szkółka drzew i róż. Największy wybór drzew **owocowych,** drzewek **ozdobnych,** roślin **wijących się,** truskawek, krzewów kwiatowych, dalji, clematis, **rododendronów, buxusu kulistego, jarzyn, nasion kwiatów i trawy.** Specjalność: **kultura róż kwiatowych** tuzin tylko 5 Gld. Pień najwyższy od 2,50 Gld. Hasło: Dobrze i tanio. Ilustrowany katalog darmo.

Słomę - Siano

prasowane, wagonowo dostarcza stale po cenach bezkonkurencyjnych:

„Tranzyt"

w Toruniu, Przedzamcze 20 telefon 242 (3001

Malarz

i murarz potrzebny na wieś. Oferty z podaniem żądanego wynagrodzenia uprasza sie składać do „Dnia Pomorsk." Toruń pod nr. 3392.

Agenci

do przyjmowania zamówień na wieczne pióra na raty — poszukiwani. Stała pensja i prowizja. Oferty: Dom Wysyłkowy I. Rosenberg, Warszawa, Bielańska 15.

Wózki

dziecięce poleca

„Fabryka Wózków Dziecięcych"

Bydgoszcz 3-go Maja 12.
Reperacje. 3203

Przyszłość przepowiada

astrologini

H. Kirschke, Gdańsk. Stadtgraben 13, parter lewo.

Zgubiony

dowód osobisty na nazwisko Wacław Świeżyński, wydany przez Komisarjat Generalny w Gdańsku unieważniam.

Szoferów

oraz amatorów kształcą szybko i tanio kursy samochodowe Z. Kochańskiego w Bydgoszczy, 3 Maja 20, tel 11,85. Zapisy każdego czasu, opłata ratami. Egzaminy w Bydgoszczy lub w Toruniu. 2991

B. PAUL
Bydgoszcz
Piotra Skargi 7

RAKIETY TENISOWE

piłki, obuwie, oraz wszelkie inne przybory sportowe i odzież sportową polecam po zniżonych cenach.

Wielki wybór. Reperacja rakiet tenisowych i t. p. 3113

BROWAR POMORSKI

JOZEFA CHRONOWSKIEGO

Tel. 195 PODGORZ TORUN Tel. 195

poleca swe za wyśmienite uznane piwa pod nazwą

„SMIETANKA POMORSKA" SŁODOWE, „KARAMEL POMORSKI", KOZLAK (BOCK)

Uczeń

lub wolontarjusz może się zaraz zgłosić. Skład kolonjalny i żelaza, Jan Goryński, Łasin, Rynek.

Zgubiony

paszport zagraniczny na nazwisko Józef Radzioch wydany przez starostwo Częstochowskie unieważniam.

Chorzy

na żołądek, kiszki, wątrobę, żółć, nerki, śledzionę, serce, nerwy, odzyskali zdrowie, pijąc herbatę „Zdrowie" Dr. Wojnowskiego. Do nabycia tylko w Drogerji „Minerwa" Bydgoszcz Gdańska 17. 1656

Pożyczki

za 1. miejscowem zabezpieczeniem hipotecznem udziela zagraniczny bank hipoteczny. Szczegółowe informacje i warunki wysyła Agencja Handlowo - Finansowa, Chojnice, ul. Strzelecka 18. Znaczek na odpowiedź. 3113

TORUŃ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 6 maja 1932 o godz. 12 u spedytora Sadeckiego sprzedawać będę najwięcej dającemu za gotówkę: 15 kilo suchej kiełbasy, radjoaparat, maszynę do szycia, umywalkę z lustrem, nocne stoliki, garderobiarkę, biurko, maszynę do liczenia, stół okrągły, zegary, bieliźniarkę, kanapę, fortepian, tombank z przyborami do papierów, garnitur klubowy, obraz, biurko dębowe, leżankę i wiele innych rzeczy spożywczych.

3384) Chrzanowski, kom. sądowy, Żeglarska 27.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 6 maja o godz. 12 licytować będę u spedytora Sadeckiego za gotówkę najwięcej dającemu: 3 kanapy, szafkę do bielizny, ubranie granatowe, płaszcz letni, laskę, szafę na rzeczy, lustro stojące, stół, ubranie marynarkowe, maszynę do pisania Remington, lustro z konsolką, zegar ścienny, biurko, stół mahoniowy, bibljotekę, dywan, firany, 2 zegarki, maszynę do szycia, 2 nocne stoliki, obraz, leżankę, maszynę do szycia z zapędem ręcznym, i wiele innych zreczy; o godz. 14,30 w porcie drzewnym: 1 prom drewniany, 18×6 żelazny bręgi; o godz. 15.30 przy ul. Studziennej 15 umywalnię, 2 nocne stoliki, leżankę, stół z nakryciem, kilim, biurko, obraz, 2 stojaki. (3383

Janowski, komornik sąd., Toruń, Szeroka 33.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

6-go maja o godz. 11 sprzedaję u sped. Sadekiego przymusowym przetargiem za gotówkę: umywalkę, nocne stoliki, leżanki, biurko, krzesło, stoły, maszynę do pisania, maszynę do szycia, kasę nacjonalną, mydło, puder, pastę, porcelanę, szkło; o godz. 13 w Rudaku u Weinberga, Wendlanda: powóz, sanie, pianino; o godzinie 14-tej na rynku w Podgórzu: kanapę, biurko, palto, szafy, obraz, tapczan, lustro, wagę, przędzę, szpagat, kłódki, szczotki, maszynę do szycia; o godz. 15 w M. Nieszawce u Rogalskiego: samochód. (3385

Bartkowiak, kom. sądowy, Rabiańska 12.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W dniu 6 maja 1932 o godz. 11 przedpoł. u spedytora Sadeckiego przy ul. Mickiewicza 8 zostaną sprzedane najwięcej dającemu za gotówkę: 1 waga decymalna, 6 kg gwoździ, 4 ławki drewniane, 4 kiszki do samochodu, 1 siatkę parcianą na wóz, 2 rowery, 1 złoty zegarek damski, 1 szafkę oszkloną, 1 płaszcz letni damski, 85 kg ospy, 1 kasę registracyjną, 10 konserw.

Połom, komornik Kasy Chorych w Toruniu.

W tutejszym rejestrze handlowym przy firmie Kolej Lokalna Toruń Czarnowo wpisano, że Spółka ma na celu eksploatację kolei lokalnej z Torunia do Czarnowa, wybudowanej na podstawie dokumentu koncesyjnego z dnia 27 października 1909 r., że kapitał akcyjny wynosi 268.090 zł oraz że Statut ustalono 29 czerwca 1909 r. oraz dostosowano do prawa o spółkach akcyjnych (Dz. U. Nr. 39 poz. 383) z dnia 22 marca 1928 r. uchwałą walnego zebrania z dnia 29 listopada 1930 r. i 18 grudnia 1931 r. Zarząd składa się z jednego lub więcej członków, których liczbę ustali walne zgromadzenie. Członków zarządu wybiera Rada Nadzorcza na lat trzy. O ile zarząd jest jednoosobowy, to podpis tego zarządu zobowiązuje podpis członk. zarządu samodzielnie lub podpis dwóch prokurentów łącznie. W razie wieloosobowości zarządu do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki wystarczy współdziałanie dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem lub dwóch prokurentów łącznie. Oświadczenie zwrócone do spółki tudzież doręczenia pism mogą być dokonywane wobec jednego członka zarządu. Podpisywać spółkę należy w ten sposób, że pod wpisaną, wydrukowaną lub stemplem wyciśniętą firmą spółki upoważnieni położą swe podpisy nast. Kolej Lokalna Toruń Czarnowo Spółka Akcyjna Zarząd. (3386

Toruń, dnia 9 lutego 1932 r.

Sąd Grodzki.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Komitet Budowy Wakacyjnej Kolonji Nadmorskiej ogłasza przetarg na budowę Domu Wakacyjnego Kolonji Nadmorskiej w Jastarni.

Do oferty należy dołączyć:

1. kosztorys ofertowy z cenami jednostkowemi cyfrowo i słownie, sumami ostatecznemi opisanemi cyfrowo i słownie;
2. poświadczenie Kasy Skarbowej na złożenie wadjum w wysokości 3 proc. sumy ofertowej.

Ogólne i szczegółowe warunki budowy, kosztorysy ślepe, przepisy w ofertach, instytrukcje dla oferentów i rysunki są do obejrzenia i nabycia w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu, ul. Sienkiewicza nr 38 pokój Nr. 6 codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11—13.

Termin składania ofert upływa dnia 14 maja 1932 o godz. 12. W tym terminie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Zastrzega ię prawo unieważnienia przetargu, oraz swobodny wybór oferenta.

Toruń, dnia 30 kwietnia 1932 r.

Komitet Budowy Wakacyjnej Kolonji Nadmorskiej.

Adres: Toruń — Gmach Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego, ul. Sienkiewicza 38. (3394

GRUDZIĄDZ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 7 maja 1932 o godz. 9 przedpoł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za natychmiastową gotówkę w Grudziądzu przy ul. Mickiewicza 13 co następuje: 3 konie, 3 pary szorów, i 2 wozy; następnie o godz. 10 przedpoł. przy ul. Mickiewicza nr. 2 w firmie „Paterman": radja, umywalnie, wanny, automat do gazu, lampy, abażury, żelazka do prasowania elektryczne, różne baterje, ryny do mycia, żyrandole, rury żelazne, cementowe i kamienne, hydranty, piece oraz większą ilość ilość t. p. rzeczy. Sprzedawać będę partjami lub ogółem.

Jaranowski, kom. sądowy, Grudziądz, Kościuszki 7a.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W piątek, dnia 6 maja 1932 o godz. 9 przedpoł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dająemu za natychmiastową gotówkę w Boguszewie pow. Grudziądz, co następuje: 1 szafę żelazną, maszynę do pisania, lokomotywę, 3 świnie i 8 warhlaków. Zbiórka reflektantów przed oberżą.

Jaranowski, kom. sądowy, Grudziądz, Kościuszki 7a.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W piątek, dnia 6 maja 1932 sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w Szembruku: 5 szt. krów, 4 maciory, 8 warchlaków, knur, kierat, waga bydlęca, powózka, sanki, 15 but. konjaku, bryczka, i 1 świnia, — zbiórka licytantów o godz. 8,30 przed oberżą p. Wiecherta. W sobotę, dnia 7 maja br. o godz. 9,30 w Grudziądzu przy ul. Sobieskiego 14: lustro, kanapa i leżanka; o godz. 10-tej przy ul. Mickiewicza 31: pianino, bufet, kanapa, obraz stół, stolik do nut, radjoaparat 3-lampk. na prąd, maszyna do szycia, umywalnia, 2 lustra, 4 krzesła, zegar, kwietnik, bieliźniarka, szafa do rzeczy, i stół z nakryciem plusz.; o godz. 10,30 przy ul. Młynarskiej 5—10: bufet i 2 wozy rzeźnickie; o godz. 11,15 przy ul. Rybackiej 3: bufet, kredens i zegar; o godz. 11,30 przy ul. Chełmińskiej 1: bufet, kredens, maszyna do szycia; o godz. 12 przy ul. Chełmińskiej 38: 2 nocne stoliki.

Kowalski, kom. sądowy w Grudziądzu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

We środę, dnia 4 maja 1932 r. sprzedawać będę na rzez Kasy Chorych w Grudziądzu najwięcej dającemu za gotówkę o godz. 9,30 w Mokrem u p. Krügera i Schrödera jałowicę i świnię; o godz. 15 w Szembruczku u pp. Damrau, Witeckiego i Spychalskiego dwie jałowice, jedno lustro i podstawę. Gr. 668

Egzekutor.

REPERTUAR TEATRU TORUŃSKIEGO

W środę, dnia 4 bm. o godz. 20-tej przedstawienie dla wojska
„Pan Lambertier"
Sztuka w 3 aktach N. Verneuil'a.

W czwartek, dn. 5 bm. o godz. 16-tej
„SZPIEG"
Sztuka w 3 akt, Kistemecers'a. Ceny zniżone.

W czwartek, dn. 5 bm. o godz. 20-tej
„Wielki dzień"
Pani Chorążyna
Sztuka w 4 aktach St. Krzywoszewskiego.

W piątek, dnia 8 bm. o godz. 20-tej
Przedstawienie zakupione przez Oddział Bezrobotnych przy Radzie Klas. Zw. Zawodowych
„Poprostu Truteń"
Komedja w 3 aktach B. Winawera.

W sobotę, dnia 7 bm. o godz. 20-tej
„Poprostu Truteń"
Komedja w 3 aktach B. Winawera.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 5. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok III·

Pomorski bieg na przełaj — wielką manifestacją sportową

Liczba zgłoszonych zawodników przekroczyła setkę

Już tylko kilka dni dzieli nas od jednej z największych imprez sportowych na terenie Pomorza.

Pomorski drużynowy bieg na przełaj, który odbędzie się w Toruniu w nadchodzącą niedzielę, dnia 8 maja, będzie niewątpliwie wielką manifestacją sportową. Liczba zgłoszonych zawodników przekroczyła już setkę. **Jest to liczba dotychczas nienotowana w dziejach sportu na Pomorzu.**

W biegu bierze udział obok naszych czołowych długodystansowców — wielka ilość młodych, bardzo obiecujących biegaczy. Walka o palmę zwycięstwa będzie bardzo zacięta. Do czołowego miejsca kandyduje kilku asów naszej bieżni. Kto będzie faworytem biegu? Na to pytanie trudno w tej chwili odpowiedzieć.

Protektorat nad tą wielką imprezą sportową raczyli przyjąć p. Wojewoda Pomorski **Kirtiklis**, dowódca O. K. VIII p. gen. **Pasławski**, Starosta Krajowy Pomorski p. **Łącki i Redaktor** Naczelny „Dnia Pomorskiego" p. poseł **Birkenmayer.**

Bieg zapowiada się niezwykle interesująco. W następnym numerze podamy dokładną trasę biegu, oraz szereg szczegółów, dotyczących strony technicznej.

Oto dalsza lista zgłoszeń.

IX Drużyna 8 baon Saperów Toruń: 1) kapral Noji Józef — kompanja szkolna, 2) saper Klimaszewski Józef — kompanja pluton łączności, 3) saper Zabrocki Zygfryd — kompanja 3-cia, 4) saper Boehme Horst — kompanja 3, 5) saper Kaczorowski Leon — kompanja 1-sza.

X Drużyna 8 baon Saperów: 1) st. saper Małecki Andrzej z komp. 4-tej, 2) saper Hajducki Jan z kompanji 4-tej, 3) st. saper Kosikowski Józef z komp. 2-giej, 4) saper Łuczkowski Bronisław z komp. 1-szej, 5) saper Kroczek Franciszek z komp. 2-giej.

XI Drużyna 8 baon Saperów: 1) saper Gorszczorek Aleksander z komp. szkolnej, 2) st. saper Zabłocki Feliks z komp. 4-tej, 3) saper Rutkowski Alfons z kompanji szkolnej, 4) saper Szczodrowski Jan z komp. szkolnej, 5) st. sap. Koszowski Hieronim z komp. 1-szej.

Zapasowi, którzy stają w razie choroby któregoś z zawodników: 1) sap. Józef Wierzbiński, 2) sap. Alojzy Bieliński.

XII Drużyna Wojskowy Klub Sportowy 59 p. p. Inowrocław: ppor. Mróz — kierownik drużyny, 1) strz. Bogumił Jerzy, 2) strz. Szymecki Bronisław, 3) strzel. Kozłowski Jan, 4) strzel. Mocny Walenty, 5) strzel. Piński Florjan strzel. Szałas Franciszek (zapasowy).

XIII Drużyna 63 p. p. Toruń: 1) Stanisław Ryngiert, 2) kapr. Duszyński, 3) strz. Jan From, 4) strz. K. Arantowski, 5) strz. Czerwiński.

XIV Drużyna 63 p. p. Toruń: 1) strz. Karasiński, 2) strz. Stańczyk, 3) strz. Zeliński, 4) strz. Śmiglewski, 5) Cwyszkowski.

Bieg jednostkowy.

28) Susmarski — 63 p. p. Toruń, 29) Pracz 63 p. p. Toruń, 30) strz. Fr. Szałas — Klub Wojsk. Sport. 59 p. p., 31) Zygmunt Stachewicz — S. M. P. Toruń, Św. Jakób, 32) Laskowski — S. M. P. Toruń św. Jakób.

Dalsze zgłoszenia nadsyłać należy do dnia 6 maja włącznie pod adresem Redakcja „Dnia Pomorskiego" Toruń, ul. Szeroka 11 „Pomorski drużynowy bieg na przełaj".

Bieg odbędzie się w niedzielę, dnia 8 maja o godz. 12,30. Zbiórka zawodników o godz. 11,30 w lokalach Komendy P. W. na miasto Toruń.

Zawodnicy korzystają ze zniżki kolejowej w obie strony, udzielanej na podstawie zaświadczenia komendantów P. W.

Otwarcie sezonu tenisowego „Olimpji"

Grudziądz, 3. 5. — W czwartek, dnia 5 bm. (święto) odbędzie się uroczyste otwarcie sezonu tenisowego Tow. Sport. „Olympja" w Grudziądzu. O godz. 8-mej rano odbędzie się Msza św. w kościele farnym, o godz. 10,15 uroczyste otwarcie sezonu, o godz. 10.30 początek meczu tenisowego na kortach własnych przy ul. Victoriusa, pomiędzy toruńskim Kl. Law. Tenis. a „Olympią".

W meczu wezmie udział czołowy tenisista Pomorza i Torunia, bramkarz polskiej reprezentacji hockejowej Józef Stogowski.

Wieczorem o godz. 20.30 odbędzie się dancing w Królewskim Dworze. Wstęp na mecz tenisowy 50 gr., miejsce siedzące 1 zł. — na dancing wolne datki.

Zawody ciężkoatletyczne o mistrzostwo Pomorza

W czwartek, dnia 5 bm. odbędą się w sali parku „Wenecja" zawody ciężkoatletyczne o mistrzostwo Pomorza, urządzone staraniem Kierownictwa Okr. Zw. Atlet.

Program zawodów jest następujący: Czwartek 5. 5. rb. o godz. 8 msza św., o godz. 10 ważenie zawodników, o godz. 11 rozpoczęcie zawodów, o godz. 13 przerwa obiadowa, o godz. 15 dalszy ciąg zawodów, o godz. 21 zakończenie, o godz. 21.30 zabawa taneczna.

Święto sportowe w Toruniu

Święto sportowe w dniu 3 maja które odbyło się na stadjonie miejskim w Toruniu zgromadziło dosyć dużą ilość tak zawodników i zawodniczek jak i publiczności.

Zawody odbyły się pod ogólnym kierow. zastępcy komendanta PW. na m. Toruń *por. Starzyka.* Sędzią głównym był *kpt. Laurentowski*, komendant Okr. Ośr. WF. gospodarzem zawodów — plut. *Skuciński*, sekretarzem — plut. *Jabłoński*, kierownikiem biegów — kpt. *Bruśnicki*, kierownikem rzutów — kpt. *Brózda*, kierownikem skoków — *prof. Mąkowski B.*, kierownikiem biegu kolarskiego — por. *Brzeziński*, kierownikiem gier — kpt. *Laurentowski i prof. Witkowski*, starterem — ogn. *Breniecki.*

WYNIKI ZAWODÓW

WIELOBOJE „Pierwsze kroki" od lat 12 do 14. Zawodników 20. (40 m. skok wdal, palantówka) 1) Gadowski K., Gimnazjum m. 49,5, 4,55 m., 53.35 pkt. 3 2) Jagodziński Ed., Szkoła Wydziałowa 63,5, 4.11 m., 42,25 p. 16 3) Rybicki Fr., Seminarjum nauczycielskie pkt. 18.

Młodsi od lat 15 — 17. Zawodników 24. (60 m. skok w dal, dysk) 1) Smiglewski 2., Seminarjum, 8.5, 5.31 m. 28.74 pkt. 11. 2) Rybszlegier, Seminarjum 7.75, 5.11 m. 28.32 pkt. 12. 3) Stefanowicz Zb., Gimnazjum pkt. 14.

Starsi od lat 18. Zawodników 15. (200 m. wzwyż, oszczep) 1) Sokołowski Jan, Szkoła Podchor. Maryn. 25,5, 1,65 m. 39.73 pkt. 3 2) Gąsiorowski Eug. 26.75, 1.60 m. 30.26 pkt. 7. 3) Trojanowski Miecz. pkt. 9

ZESPOŁOWE od lat 15 — 17 Sztafeta 4 po 60 1) Seminarjum męs 31.5 s. Robalewski, Rybszlegier, Smigielski, Mielczarek. 2) Sem. nauczycielskie, *starsi od l. 18.* Sztafeta 4 po 100 1) Seminarjum męskie 51 s. Nagel, Zatorski, Osieka, Jędrzejczak, 2) Gimn. m. i ZHP. 52 s. *Hazena.* Reprez. szkoły żeń. — Gryf 8:6, *Koszykówka męs.* Szk. Pod. Mar. — GKS 16:16 (8:6). *Siatkówka męska* Gryf komb. (Krzyżanowski, Zielke, Borsiak, Gryf, Hackbeil, Piasecki Sz. Pod. Mar., Rakowski Sz. Handl.

JEDNOSTKOWE — KOBIETY — Bieg 60 m. zaw. 9 1) Narzyńska, Gimnazjum żeńsk.; 2) Loengnerówna Gim. żeń., 9, 3) Borecka Sz. Wydz. żeńsk. *Skok w dal* zaw. 8 1) Narzyńska 4.13, 2) Kubatkówna, Sem. ż. 3,89 3) Kopycińska. *Dysk.* Zawodniczek 7. Lilje, Gim. żeńskie 26,90 2) Kowalczykówna Gim. żeń. 25.8 3) Kardasińska 7. Sem. nauczycnelskie.

MĘŻCZYZNI: Skok o tyczce zaw. 9 1) Szelangiewicz, Sokół 2,83 2) Matuszak, Sokół 2,65 3) Ratajczak Sokół 2,65. *Bieg na przełaj 3000 m* o nagrodę wędrowną Gryfu zaw. 44. 1) Cybulski, 1 baon bal. 12 m 57,5; 2) Switalski Fr., Sokół 13 m 6 s; 3) Pryliński B., Dr. Brzęk 13 m 15 s.

Bieg płaski 1500 m. Zaw. 8 1) Wronka i Koziołkowski, Sz. Podchor. Mar. Wojen. 4 m 39.3 s.

Pokazy gimnastyki dla dziewcząt wykonały uczennice Szkoły powszechnej Nr. 8 pod kierownictwem p. Fryantówny.

Następnie kpt. Laurentowski wręczał *zaświadczenia do POS, a kpt. Kwiatkowski dyplomy nagrodzonym zawodnikom.*

Na zawodach obecny był p. prezydent *Bolt*, przewodniczący Miejskiego Kom. WF. i PW. Podczas zawodów przygrywała orkiestra wojskowa.

Konkursy hippiczne Pomorskiego Towarzystwa Hodowli Koni

Wczoraj rozpoczęły się **zawody konne, zorganizowane przez Pomorskie Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni.** W zawodach tych wzięli udział również jezdzcy olimpijscy oraz **oficerowie armji amerykańskiej,** odbywający przedszkolenie jeździeckie w Grudziądzu.

W **konkursie otwarcie** 5 nagród honorowych zdobyli następujący jeźdzcy: **por. Zalewski,** 5-ty pułk ułanów na koniu „Rabuś" pierwszą nagrodę, drugą nagrodę **por. Komorowski** — 1-y pułk ułanów nakoniu „Walek", trzecią **por. Łuszczak,** 9-ty pułk uł. na koniu „Tolar", czwartą — **por. Olędzki,** 2-gi pułk uł. na koniu „Sztandar", piątą — **por. Sokołowski,** C. W. K. na koniu „Spis".

W konkursie **handicap** pięć pierwszych nagród zdobyli Polacy — **por. Zalewski,** 5 pułk uł. na koniu „Olbrzym", drugą **major Antoniewicz,** C. W. K. na „Jowiszu," trzecią, czwartą i piątą — **por. Piniński** na koniu „Sahara", rtm. Szosland na koniu „Sterling," **por. Łuszczewski,** 3-gi pułk uł. na koniu „Matador" i **rtm. Starnawski** na koniu „Douissi."

Dalszy ciąg zawodów odbędzie się w dniach 5 i 8 maja.

W czwartek dn. 5 maja przybędzie na zawody p. wojewoda pomorski Kirtiklis.

Dnia 4 i 5 czerwca **zawody odbędą się w Toruniu zaś dn. 19 w Chełmnie.** Jeźdźcy olimpijscy bezpośrednio po zawodach udadzą się **do Warszawy.**

Uroczyste otwarcie Sezonu Sportów Wodnych w Toruniu

Komitet Organizacyjny Obchodu „Sportów Wodnych" oraz Klubu Wioślarskiego w Toruniu, urządzają w niedzielę, dnia 8 maja rb. uroczyste otwarcie Sezonu sportów wodnych.

Program uroczystości jest następujący: o godz. 9-tej msza św. w kość. św Jana; 10-tej przemarsz ulicami miasta do Przystani Gimnazjalnego Klubu Wioślarskiego; 10.30 Przemówienie przedstawiciela Okręgowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego i oddanie hołdu Wiśle; 10.45 Wręczenie oznaki klubowej Gimnazjalnemu Klubowi Wioślarskiemu.

Po południu o godz. 15tej Zbiórka na Przystani Klubu Wioślarskiego w Toruniu; 15.30 Przemówienie Prezesa Klubu; 15.30 Podniesienie bandery; 16.00 Bieg kajaków; 16.15 Defilada łodzi.

Klub Wioślarski oraz Gimnazjalny Klub Wioślarski proszą swoich członków oraz sympatyków o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w powyższej uroczystości.

01625 Zarząd.

Kusociński tryumfatorem narodowego biegu na przełaj

Warszawa, 4. 5. (PAT.) Wczoraj odbył się **tu doroczny narodowy bieg na przełaj. Bieg zgromadził w tym roku na starcie rekordową cyfrę 575 zawodników. Na starcie znaleźli się** najlepsi zowodnicy z całej Polski **z Kusocińskim na czele.** Dzięki tak wielkiej liczbie uczestników **bieg wypadł imponująco.**

Od startu do mety **prowadził bezkonkurencyjnie** Kusociński, który na mecie wyprzedził swych rywali. Kusociński zrobił dobry **czas 22 min. 52 sek.** Drugie miejsce zajął **p. Strzałkowski** 42 pp. z Białegostoku, czas jego **23** min. 56,4 sek., — trzecim był **Milcz** z klubu **„Rezerwa" i Adamczyk, którzy mają czas jednakowy** 24 min. 11 sek.

Kusociński zajął w narodowym **biegu na** przełaj po raz trzeci z rzędu pierwsze miejsce, wobec czego zdobył on na własność **puhar** „Stadjonu".

Piłka nożna

Wisła — Cracovia 3:0, Vienna —Garbarnia 4:0

Kraków, 4. 5. (PAT.) We wtorek, w **trzecim** dniu uroczystości jubileuszowych 25-lecia Cracovji odbyły się dwa spotkania piłkarskie **Vienna — Garbarnia i Wisła — Cracovia. —** Pirwszy mecz zakończył się **zwycięstwem Vienny** w stosunku 4:0)(1:0). Drugie spotkanie wygrała **Wisła** 3:0 (0:0.

Polonja — Ruch 2:1

Katowic 4. 5. (PAT.)W **Królewskiej Hucie** odbył się mecz ligowy między warszawską **Polonją** a miejscowym **Ruchem,** zakończony niespodziewanem chociaż zasłużonem zwycięstwem drużyny warszawskiej w stosunku 2:1 (1:0).

-Pogoń — Ł. K. S 1:0

Lwów, 4. 5. (PAT.) Wczorajsze spotkanie ligowe w piłce nożnej pomiędzy **Pogoń — Ł. K. S.** zakończyło się zwycięstwem **Pogoni** 1:0 (1:0).

Nowy wspaniały Stadjon sportowy na Pomorzu

W Chełmnie w tych dniach ukończona została budowa *wspaniałego stadjonu sportowego*, nowocześnie urządzonego.

Stadjon w Chełmnie położony jest przy Parku Słowackiego. Budowa trwała dwa lata

Miasto Kościerzyna, znane z obozów letnich w mieście tem organizowanych przystępuje również do budowy nowoczesnego stadjonu sportowego.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Słowackiego 19/21
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wł. Cieszyński, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odopwiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialuy na Inowrocław, Józef Dąbrowski Inowrocław ul. Poznańska 65
Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz, Józef Stanach, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Dzień Bydgoski," „Gazeta Morska", „Dzień Grudziądzki". „Dzień Kaszubski", „Dzień Kujawski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu